

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtynia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvietytose Valstijose \$1.50
Kitose Viestytyse \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 40

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Spalių (October) 6, 1933.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XXIV

Sudaryta Transatlantini Skridimą Remti Organizacija

Rusai šumušė Augštumo Rekordą

Kuboje Užmušta 119 Žmonių

SUDARYTA TRANSATLANTINI SKRIDIMĄ REMTI ORGANIZACIJA

Chicago, Ill., rugsėjo 29 d. (spec. koresp. — šandie pa- baigta organizuoti transatlanti- nį skridimą remti organizaci- jos valdyba ir pasirašyta rei- kalingos popieros čarteriui gau- ti. Ilgai derėtasi tarpe įvairių grupių vadų tikslu padaryti or- ganizaciją kaip galint daugiau bešališka. Daugiausiai laiko sutrukdė derybos su „Draugų“ redaktoriu p. Šimučiu. Pasiro- dę, kad jis dalyvauti norėtų, bet jo partija nori prestižo ir stato didelių, kitiems nepriim- tinų, reikalavimų. Teko dery- bas nutraukti ir pasitenkinta labiau nepriklausomais asmeni- mis iš katalikų tarpe.

I valdybą įeina ponis Ona Bytautienė (stambi katalikų veikėja), Wm. Kareiva (nepar- tinis katalikas) ir J. Mackevičius (turi įtakos tarpe, katali- kų, finansininkas). Mackevičius numatomas išdininku. Ki- ti viršininkai: A. Kartanas (ne partinis, vaistininkas) — pre- zidentas; P. Grigaitis, Wm. Ka- reiva ir M. Narvidas (sanda- rietis) — vice-prezidentai; A. Vaivada — sekretorius. Dar į- eina Dr. A. Davidsonis ir adv. A. Dobbs-Dubisky (jaunuolis, nepartinis).

Aviacijos dienas James-Jan- ūsui jau žada remti Detroit- tas, Philadelphia, Shenandoah apylinkė ir Naujoji Anglija. Komitetai jau sudaryti ir lau- kia žinios iš Chicago kuomet lakunas James-Janušauskas ga- lės į tas kolonijas atsilankyti.

RUSAI SUMUŠE AUGSTUMO REKORDĄ

Maskva, rugs. 30. — Šian- dien Rusų Raudonosios Armi- jos balonas, Stratostat, sumu- šė augštumo rekordą, kurį bu- vo padaręs belgų prof. Auguste Piccard'as, iškildamas už jį au- gščiau veik 9,000 pėdų. Šio strato- statas skridimo vadu buvo Georgi Prokofief. Jis ir jo ben- dradarbiai, Ernest Birnbau- ir Konstantin Gudenofo, kilo- tam tikslui specialiai priren- game balione ir uždarojoje gondoloje, kuri iš vidaus buvo apšildoma. Prokofief pasakoj- a, kad išlaukinėje gondolos pusė- jio buvo 86 (Fahrenheit) laips- niai šaltio, kuomet viduje — 30 laipsnių šilumos. Balionas pakilo iš Maskvos ir nusileido netoli Kolomna, apie 60 mylių nuo Maskvos. Pakilimui pasi- taikė graži, ideališka rudens diena. Šio pakilimo, kaip ir daug ko patyrė. Pasileję, žada- vėl kilti ir gal pavyks dar augš- čiau į stratosferą nulekti. Ore jie išbuvo 8 valandas ir 19 mi- nučių. Buvo iškilę 11.8 mylių. Tai augštis, kokio dar joks ki- tas žmogus nėra pasiekęs.

KUBOJE UŽMUŠTA 119 ŽMONIŲ.

Havana, Kuba, spalio 2. — Nuo pastarojo perversmo, rug- sėjo pradžioje, kuomet nuver- sta laikino prezidento Carlos Manuel de Cespedes valdžia, virš 500 karininkų, kurie rei- kalavo minimą prezidentą grą- žinti į Kubos valdžią, „užsifor- tikavę“ amerikiečių valdoma- me viešbuty National ir iš čia grumojosi dabartinei valdžiai. Šitas hotelis buvo žinomas kai- po „kontr-revolucijos“ buveinė ir jį saugojo dabartinės val- džios kareiviai, kuomet kari- ninkai buvo apsiginklavę ir bi- le laiku laukta ko nors netikė- to tarpe kareivių ir karininkų įvykstant. Pagaliau ir įvyko. Šios dienos rytmetį kaž kas paleido šuvį ir iš to prasidėjo tikra kova. Išsyk kovota tarpe kareivių ir karininkų tik iš pa- prastų šautuvų. Vėliau prie ho- telio atsiųsta tankai, kulkosvai- dziai ir jį šaudyta iš laivų. Per apie 10 valandų ta apygar- dę, kurioje randasi hotelis, bu- vo panašį į karo lauką. Paga- liau karininkai, netekę amuni- cijos, pasidavė. Pasekoje šio susirėmimo 119 karininkų, ka- reivių ir civilių užmušta ir apie 200 sužeista. Viešbutis, kuris amerikiečiams kainuota apie \$3,000,000, taipgi gerokai šu- viais apgriautas. Nukentėjo ir keiktas kitų pašalinių namų. Beje, tarpe žuvusių yra ir vie- nas amerikietis. Viena ameri- kietė sužeista. Likusieji kari- ninkai sumiti. Tačiau šituo ko- va dar nesibaigia. Prisibijoma, kad iš to gali išsivystyti kontr- revoliucija. Taipgi prisibijoma, kad Amerika galės padaryti intervenciją.

DIDELIS MARAS KINJOJ

Shanghai, Kinija, spalio 2. — Viename Hunan provincijos ap- skirty pasireiškė misteriška li- ga, tikima panaši malarijai. Apskrity, kuris rubežiuojasi su Kiangsi provincija ir kuriame gyvena 400,000 žmonių, sako- ma 95 nušimtis gyventojų ta- liga paliesta ir kad 50,000 jau numirę. Vienaime pranešime sa- koma: „Sunku surasti ganėti- nai stiprių žmonių, kurie galė- tu palaidoti numirusius“.

Panaši maro liga pasireiškė ir Mandžurijoje. Šimtai žmonių jau numirę.

PIRKŠ BEDARBIAUS MAIS- TĄ IR DRABUŽIUS

Hyde Park, N. Y., rugs. 30. — Čia Jungt. Valst. prez. Roose- veltas ir federalis gelbėjimo ad- ministratorius, Harry L. Hop- kins, turėjo pasitarimą kaslin- k gelbėjimo bedarbių ateinančia žiemą. Patiekta tuo klausimų planą prezidentas užgysrė ir pa- siaršė. Sulig planas bedarbiams šią žiemą bus perkama maistas, drabužiai ir kuras. Del to rei- nuko visame krašte bus praleis- ta \$700,000,000. Darbas bus pradėtas bėgy savaitės laiko.

LANKYKIME SPALIO 9 MINETUVIŲ PAREN- GIMUS

New York, N. Y. — Spa- lio 8, 9 ir kitomis dienomis veik visose Amerikos lietuvių kolonijose bus surengta Vil- niaus Gedulo Dienos — liud- nas paminėjimas 13 metinių sukatuvių nuo to, kai lenkai Lietuvos sostinę pasigrobė laiko. Į šiuos susirinkimus ko- žnas lietuvis privalo atsilanky- ti ir ten teikiamus programus išklausti. Visi Amerikos, kaip lygiai ir visos lietuvių tautos, lietuviui turime parei- šti griežtą protestą lenkam- si pareikalauti civilizuoto pa- saulio, kad Vilnius būtų Lie- tuvai sugrąžintas. Savo daly- vavimu taipgi prisidėsite prie pagreitimo Vilniaus atgavi- mo. Visi lietuviui tuose paren- gimuose dalyvaukite!

A. D. FEDERACIJA GAVO 1,300,000 NAUJŲ NARIŲ

Washington, D. C., spal. 1. — Spalio 2 dieną prasideda Ame- rikos Darbo Federacijos meti- nė konvencija. Federacijos pre- zidentas, Wm. Green, parei- škė, kad federacijai veikiant vieningai su NRA Federacija pažymėtina trumpu laiku ga- vusi 1,300,000 naujų narių. Da- bar Federacijoje esą apie 4- 000,000 narių, nors tai nepil- nas raportas, nes narių skai- čiaus atskaita konvencijai bus išduota tik iki rugpjūčio 1 die- nai, o pastaruoju laiku į uni- ją dar daug naujų narių įstoje. Prez. Green tikisi, kad bus ga- lima gauti apie 25,000,000 na- rių. Taipgi jis sako, kad ši darbo unija turinti konven- cijai patiekti 12 punktų, tikslu pagelbėti krašto atsigavimui. Ypač unija nepaliausianti kovo- ti už 30 valandų darbo savaitę.

Rugsėjo 28 d. p. Green taip- gi pranešė, kad sulig Federaci- jos apskaitavimų, nuo to laiko, kai prez. Rooseveltas užėmė sa- vo vietą, 3,000,000 bedarbių gavo darbo. Daugiausia bedar- bių buvo kovo mėn., 1933 m. — jų skaičius siekė 13,689,000, kurių 26.6 nušimtis buvo uni- jistai; rugsėjo 1 d., š. m., be- darbių buvo 11,001,000, kurių 23.7 nušimtis buvo unijistai.

TAMPICO ISTIKO NAUJA NELAIME

Tampico, Meksika. — Nese- nai audros sugriautą miestą vėl nelaimė istiko: kilus ne- mažai audrai ir išsiveržus van- deniui iš jūros ir upių, kurios pro šį miestą bėga — mieste kilo potvynis. Taipgi be palio- vos lyja. Daugeliui žmonių grė- sia bado mirtis.

SILKO DARBININKAI DAR STREIKUOJA

Paterson, N. J. — Nors kiek- laiko atgal buvo pranešta, kad Patersono ir apylinkės streiki- ninkai su bosais padarė penkių savaitių paliaubas ir sugrįžė į darbą, bet tai buvo tik manyta padaryti ir tokios paliaubos ne- įvyko. Silko industrijos darbi- ninkai dar tebestreikuoja.

DIDELIS SUMOS PINIGŲ MILITARIZMUI

Tokio, rugs. 30. — Japonijos militaristai pareikalavo vyriausybės, kad 1934-5 metais ka- riuomenės reikalamis būtų pra- leista \$171,740,000. Tiek daug pinigų Japonijos kariuomenei dar niekad neišleista.

PRASO ISTIRTI DARIAUS- GIRĖNO ŽUVIMO PRIE- ŽASTI

Chicago, Ill. — Jau buvo spaudoje pranešta, kad Ameri- kos Lietuvių Advokatų Drau- gija nutarė reikalauti Ameri- kos valdžios, kad ji ištirtų tik- rą priežastį žuvimo mūsų trans- atlantinių lakunų, Dariaus ir Girėno. Šios draugijos specia- lė komisija, susidedanti iš ad- vokatų John B. Burden, Joseph J. Grish ir Rudolph A. Vasalle, paruošė atitinkamą dokumentą ir pasiuntė jį gerb. Cordell Hull, Valstybės Sekretoriui, Washington, prašydama, kad Amerikos valdžia padarytų spe- cialų tyrinėjimą sužinojimai- tikros priežasties Dariaus-Girė- no katastrofos ir kad pasekmes tokio tyrinėjimo praneštų Ad- vokatų Draugijai ir taipgi pa- skelbtų visuomenei. Pastikima, kad netolimoje ateity bus gaus- tas atsakymas. Apie tai bus vė- liaus pranešta.

John B. Borden, Komisijos pirm.

KUBOJE SUVALDO RAUDONUOSIUS

Havana, spalio 1. — Raudo- niesiems komunistams vado- vaujant, daugely Kubos vietų buvo pasireiškusi betvarkė ir demonstratyviai streikai, kas kenkė industriniam judėjimui ir grėsė pavojų žmonių gyvy- bėms. Kad tą betvarkę išnai- nus, prezidento Grau valdžia išleido griežtą įsakymą komu- nistus persekioti ir galutiniai juos suvaldyti. Ta pareiga už- dėta kariuomenei ir policijai. Dabar niekur neleidžiama lai- kyti viešų susirinkimų. Gatvė- se gali tik trys žmonės į vieną būrį susieiti. Vienur-kitur ban- dytos kelti demonstracijos su- laikyta.

Praeitą penktadienį Havano- je, komunistų dėka, sukelta kruvinos muštynės, kur septy-

Iš Lietuvos

PABALTIJOS VALSTYBIŲ KONFERENCIJA

Rugsėjo 8 ir 9 dd. Rygoje įvyko Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos ketvirta iš eilės ekonominė kon- ferencija, kurioje dalyvavo a- pie 70 visų šių trijų valstybių stambiausiųjų ekonominių or- ganizacijų atstovų. Konfeeren- cijoj buvo perskaityta 10 re- feratų (pranešimų) įvairiais ekonominiais klausimais ap- svarstyti kai kurie svarbiausie- ji Pabaltijo valstybių ekonomi- niai reikalai.

Baigdama savo darbus, kon- ferencija priėmė visą eilę įvai- rių reikalavimų rezoliucijų ir pa- geidavimų.

GYVULIŲ SKAIČIUS LIET.

Centralinis statistikos biuras nesenai surinko žinias, kiek yra Lietuvoje gyvulių ir pau- kščių. Tomis žiniomis, šiemet y- ra Lietuvoje arklų 586,670, ra- guočių 1,314,070, avių 1,321- 600, kiaulių 1,305,800, vištų 2,949,900, žąsų 985,500. Šias ži- nias suliginus su kitų metų ži- nimomis, gaunama, kad arklų skaičius mažai keičiasi. Ragu- očių galvijų skaičius kasmet di- dėja. Taip pat truputį didėja ir avių skaičius. Kitų gyvulių ir paukščių skaičius yra nepasto- vus — vienas metais padidėja, kitais sumažėja.

ni žmonės užmušta ir keturioli- ka sužeista. Delto komunistai rengė generalį streiką. Bet tai neįvykė, nes valdžia uždraudė tai daryti. Prie to, komunistai smarkiai areštuojami ir kem- šami į kalėjimus. Jų buveinės uždarinėjamos. Nekurie jų ly- deriai bus išdeportuoti. Tarpe darbininkų ir darbdavių iškilu- sius nesusipratimus imasi pa- lėti valdžia tvarkyti. Nekuriuose atsitikimuose pasireiškusių ginčus jau tinkamai išsprendė. Kaip žmonėse, taip ir kariuo- menėje pradeda rodytis geres- nis upas ir valdžia pasitiki- mas.

SKIRS PRAGYVENIMO PRODUKTAM KAINAS

Washington, D. C. — Spalio 9 dieną žemės ūkio sutvarky- mo administracija pradės svar- styti maisto vartotojų reikalus. Numatoma, kad visiems ūkio produktams ir mėšai bus nu- statytos kainos. Tokiu būdu urmu pardavėjai negalės plė- ti krautuvninkų, o šie pirkėjų.

FINANSUOS INDUSTRISES ISTAIGAS

Washington, D. C., rugs. 30. — Reconstruction Finance Corpora- tion (RFC) šiandien išleido patvarkymą kogeicijoms gėl- bėti toms industrijoms, kurios veikia po Melynuoju Areliu (NRA), teikiant joms reikalin- gas paskolas. Šiam reikalui bus pakeista daug milijonų do- lerių.

ANGLIŲ KODUI PRIEDAS

Hyde Park, N. Y. — Rugsėjo 30 d. prez. Rooseveltas pasira- šė anglų pramonės kodui prie- dą. Šis priedas apima tas vi- sas anglų kasyklas, kurias val- do plieno kompanijos. Priedas galios įsiti spalio 2 diena. Tikima, kad dabar minkštųjų angliakasyklų darbininkai Pen- sylvanija valstijoje nurims ir sugrįžs dirbti.

LENKAI TRAUKIA KARIO- MENĘ Į OK. LIETUVĄ

Latvijos spauda nesenai ra- šė, kad asmens, atvykę iš Len- kijos, pasakoją, jog Lenkijoje, ypač Vokietijos pasieny ir at- plėstame nuo Lietuvos krašte Vilniuje, pastebimas nepaprast- tas lenkų kariuomenės judėji- mas. Dideli kariuomenės vien- tai esą traukiami iš Lenkijos gi- lumos ir karininkai, būvę atos- togose, skubiai šaukiami į tar- nybos dalis. Kurio tikslu len- kai stiprina savo kariškas jė- gas, dar neaišku.

Kaip Atrodo Lietuvos Laisvės Paskola

Kuriantis nepriklausomai Lie- tuvos valstybei, krašto tvarky- mui, o ypač gynybo reikalam- kumui Amerikoje išleista 135- 555 doleriai. Nuo 1921 m. ligi 1932 m. ku- ponų termino paskolos palu- kamų po 5 procentus turėjo bu- ti sumokėta 1,102,558 doleriai, bet per tą laiką pristatyta ku- ponų ir apmokėta tik 959,979 doleriai; nepristatyta kuponų dar 143,579 dolerių sumai. Lietuvos Laisvės paskola formaliai imant, pradžioje bu- teikė Lietuvai ir gana stambia- paskola, pirkdami vadinamus „Lietuvos Laisvės paskolas“ lakštus. Lakštų pardavimo va-

Nori Germanizuoti Rytprusius

Plėsdami savo įtaką į rytus (Draug nach Osten), vokiečiai jau nuo praeitojo šimtmečio antrosios pusės — nuo Bismar- ko laikų, visokiais budais bei priemonėmis stengėsi nutautinti šiaurės rytuose — lietuvių ir pietuose — mazuų gyvena- mus Rytprusius.

Smarki vokiečių banga užliejo Prūsų Lietuvą tuojau po Didžiojo Karo: lietuvių kal- ba buvo paneigta ir galutinai išguita iš bažnyčių bei mokyk- lų, lietuviški vietovardžiai pra- dėti negailestingai vokiečinti. Lietuviškos reikalai dar pablo- gėjo, paėmus Vokietijoje val- džią nacionalsocialistams. Hit- leris ryžosi atskirti nuo Vo- kietijos lenkų karidorių Ryt- prusių provinciją padaryti vo- kiskumo tvirtovę. Šiuo tikslu Vokietijos vyriausybė pradėjo planingą Rytprusių kolonizaci- ją iš Vokietijos gilumos atga- bentis bedarbiais, jų žadama atgabenti gana daug ir apgy- vendinti mažose žemės skly- peliuose, šalia ukininkų. Šie iš Vokietijos gilumos atgabenti naujakuriai visokiais budais bus remiami medžiaginiais ir moraliniais, kad pajęgtų atsi- spirti lenkų ir lietuvių įtakai. Prūsų Lietuvos ukininkai apie šią vokiečių kolonizaciją labai plačiai kalba. Kolonizacijai vyk- dyti ir remti Vokietijos vyriau- sybė paskyrė net specialų ko- misarą dr. Kummerį (Reichs- komissar für Siedlung und Ost- hilfe). Aišku, kad šia koloni- zacijai Prūsų Lietuvos lietuvių- bei bus suduotas dar vienas skaudus smūgis.

Vokiečiai Tebepuola Lietuvą

(Eltos pranešimas). — Ryšiu su naujai įsigaliojusiu Lietuvos teismų santvarkos įstatymu, vokiečių spauda deda aliarmuo- jantių ir nedraugingų praneši- mų iš Klaipėdos.

„Lietuva vėl laužo Klaipėdos statutą“ — skelbia „Deutsche Allgemeine Zeitung“ antraštė- je pranešimą iš Klaipėdos. Pa- sak laikraščio, „šis naujas Klaipėdos statuto įžeidimas“ galis būti lyginamas tik su Boettche- rio įvykiu. Esą, Klaipėdos kra- sto statusas, ypatingai jo penk- tojo straipsnio I ir 9 skirsniai labai aiškūs: tikroji įstatimda- vystė, lygiai kaip baudžiamoji teisė, priklausanti Klaipėdos krašto autonominei valdžiai. Esą, ypatingai jaudinamasi tuo, kad lietuvių teisėjas gali kiekvieną klausimą iškelti Lie- tuvos vyriausiam tribunole ir tokiu būdu — lietuviškame

Dabar, nors Prūsų Lietuva ir smarkiai nutautinta (suvo- kietinta), tačiau bent išoriniai atrodo lietuviška. Vietovardės ir gyventojų pavardės daug- mojų tebėra lietuviškos. Iš tik- rųjų, Tilžės, Pamario, Pilkal- nio, Gumbinės ir kitų apskričių vietovardžiai grynai lietuviški su vokiškais galūnėmis, pa- vyzdžiui: Tilžė (Tilsit), Ragai- nės (Ragnit), Širvintai (Schir- windt), Šilai (Sailon), Skais- giriai (Skaisgirren), Stalupė- nai (Stalluponen), žydkiemis (Shittkehn), Karkiai (Kar- keln), Lazdėnai (Lasdehnen), Darkiemis (Darkehmen), Tol- miukiemis (Tolmingkehmen) Labiava (Labiau) ir tt. Gry- nai lietuviškų vietovardžių yra ir ties pat Karaliaučium ir to- liau į pietus, beveik iki Mozu- rų ežerų. Pavyzdžiui į šiaurę ir į šiaurės vakarus nuo Kara- liaučiaus yra tokių vietovar- džių, kaip: Pillau (Pilava), Drugehnen (Drugėnai), War- gen (Vargai), Mollehen (Mo- lėnai), Kotlauken (Kačlau- kiai), ir daugybė kitų. Pana- šiai yra ir su pavardėmis. Ne- kalbant jau apie Tilžę ar Ra- gainę net Karaliaučium galima užtikti daugybę lietuviškų pa- vardžių, pav.: Spirgaitis, Ru- daitis, Dumscheit, Kristeleit (Kristolaitis), Gandras, Gut- zait (Gucaitis), Kallweit, Ka- szemekat, Mattukat, Petereit, Pinkus, Prengscheis, Szameit, (žemaitis) ir tt. Kai kurios pavardės suvokietintos, o kai kurios išlikusios dar grynai lietuviškos.

teisme. „Kad Klaipėdos kraštas yra nusistatęs savo teises ginti, nėra reikalo nė sakyti“ — pa- reiškia laikraštis.

„Germania“ praneša iš Klai- pėdos, jog Klaipėdos krašte ma- noma, kad tai esąs „naujas su- mus Klaipėdos sutarties sulau- žymas“.

Panašiai rodo ir „Deutsche Tageszeitung“.

„Berliner Tageblatt“ kome- ntuoja atliarmuojančias žinias iš Klaipėdos ir pareiškia, kad ši- toks pasielgimas negalys būti su- derintas su gerais santikiais tarp Lietuvos ir Vokietijos. Jis taip pat negalys sutilpti į vie- nus rėmus su derybomis, ku- rios dabar vedamos tarp abie- jų kraštų. „Mes tikimės todėl, kad paskutinis žodis šiuo reika- lu dar nėra tartas“ — išveda laikraštis.

Kaip Atrodo Lietuvos Laisvės Paskola

dabar jau yra Lietuvoje. Ligi paskolos termino, per 15 metų, už paskolą reikės sumokėti 1- 379,780 dolerių palukanų. Su- dėjus paskolos ir palukanų su- mas, gausime 3,227,931 dol. 959,979 dol. palukanų jau su- mokėti. Todei Lietuvos Lais- vės paskolai likviduoti reikia dar sumokėti 2,267,951 dolerį. Paskolos išpirkimo terminas — 1935 metais.

Artėjant paskolos išpirkimo terminui, paskolos lakštų kur- sas žymiai pakilo. Buvo laikai, kad 100 dol. paskolos bonai buvo pardavinėjami po 30 — 40 dolerių. Dabar jau mokama po 60 ir net 95 dolerius. Tbs.

TEVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas paskatadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriumi parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SLA. ĮSTATŲ REIKŠMĖ

Pasauly jokia valstybė, jokia organizacija negalėtų nė vienos dienos išgyventi be įstatymų, be taisyklių netik visiems bendrų reikalų tvarkymui, bet ir žmogaus turto ir net gyvybės apsaugai. Tai yra neišvengiamas žmonijos gyvenimo reguliavimui individo teisių suvaržymas.

Įstatymus ir taisykles turi ir mūsų Susivienijimas, nes be to organizacija negalėtų tinkamai gyventi ir jokios tvarkos organizacijoj nebūtų galima palaikyti. Susivienijimo įstatymų ir taisyklių leidimo ir jų vykinimo augščiau autoritetu yra SLA. Seimas. Tačiau Seimas negali visuomet posėdžiauti, todėl išleidžia įstatymus ir taisykles organizacijos valdymui ir visų organizacijos reikalų, sulig išleistų įstatymų, valdymą paveda Pildomajai Tarybai, kurios pareigas, teises ir galią konstitucijoje skiria 5-to paragrafai 4 ir 5 nusakoma sekama:

„Pildomoji Taryba turi pilną teisę steigti kuopas; ji turi augščiau sių užtiurą ir jurisdikciją ant visų kuopų ir narių šitų įstatymų ribose.

„Pildomoji Taryba turi pilną galią aiškinti Susivienijimo įstatymų prasmę ir tie aiškinimai riša Susivienijimą, su ta vienok išlyga, kad prieš bile kokį toki nusprendimą galima apeliuoti ir sekančią reguliarią Seimą; ji daro visus įstatymus ir padavimus, kurie gali būti reikalingi ir derami Susivienijimo įstatymų vykdymui“.

Vadinasi, Pildomajai Tarybai leidžiama net pridėtinius įstatymus išleisti, jei ji matytų tai reikalingu organizacijos labui. Pildomosios Tarybos nuosprendžius tegali pakeisti tik Seimas, o iki Seimo visi Pildomosios Tarybos patvarkymai ir įstatymų prasmės aiškinimai privalomi visoms SLA. kuopoms ir visiems jų nariams. Jei bent koks SLA. įstatymų prasmės aiškinimas ir pridėtinis įstatymų išleidimas net sunkias obligacijas uždėtų Susivienijimui, kaip organizacijai, ir tai turėtų būti pildoma iki sekamos Seimas to nepakeistų. Tokias teises ir tokią galią konstitucija suteikia Pildomajai Tarybai.

Bet ir Pildomoji Taryba negali posėdžiauti visuomet. Todel pačios konstitucijos patvarkymais Pildomosios Tarybos vardu visus organizacijos reikalus veda ir nariams įstatymų prasmę aiškina SLA. Sekretorius. Todel visiems SLA. nariams ir kuopoms SLA. Sekretoriaus įstatymų prasmės aiškinimai privalomi. Jei nariai ar kuopos jaučiasi nukariausiais bent kokiū SLA. Sekretoriaus patvarkymu, tai jie gali apeliuoti į SLA. Prezidentą, nuo Prezidento nuosprendžio gali apeliuoti į Pildomąją Tarybą, nuo Pildomosios Tarybos nuosprendžio — į sekančią reguliarią Seimą. Tokią tvarką nurodo SLA. konstitucija ir tik tokią tvarką tegalima organizacijos reikalus vesti.

Gaila, kad šitos tvarkos nesupranta, ar nenori suprasti SLA. 60 kuopos veikėjai. Jie įsitikinę ir užsispyrusiai tikrina, kad jie gali kuopos reikalais elgtis kaip jie nori ir kad Pildomoji Taryba neturi teisės į kuopų reikalus kištis. Todel jie nepamatuoti apkalinti ir nesilaikydami konstitucijos nurodomos procedūros nubaudė kuopos finansų sekretorių prašalinimu iš urėdo. Kadangi nubautasis apkalintas nepasiumtuo duokliū į Centrą, tai reikia jis nubautas už vagiavimą, arba pasisavinimą narių sumokėtų

duoklių. Tuo tarpu tokis kaltinimas yra nepamatotas, nes sekretorius nurodomų duoklių nepasisavinė. Jei SLA. Sekretorius ir Pildomoji Taryba sutiktų su tokiu kuopos pasielgimu, tai neteisėtai apkalintą asmuo galėtų traukti teisman netik kuopos valdybą, bet ir visą Susivienijimą už nepamatotą jo inkriminavimą ir jo vardo ir charakterio įžeidimą. Be abejonės skundėjas būtų laimėjęs.

Todel SLA. Sekretoriui ir pagaliau Prezidentui nebėliko nieko kito, kaip tik tokio kuopos žygio nepripažinti ir pareikalauti, kad nepamatotai apkalintas ir neteisėtai nubautas sekretorius būtų grąžintas atgal į urėdą. Šitaip pasielgti SLA. Prezidentą ir Sekretorių priverstė ne vien teisybės ir teisėtumo principas, bet ir pačios organizacijos apsauga. Vienok SLA. 60 kuopos valdyba ir nariai su tokiais S. L. A. Sekretoriaus ir vėliaus Prezidento įsakymais nesiskaitė ir nesiskaito ir išrinkę sau naują sekretorių vieton prašalinto, užvedė bylą valdiškam teisme atėmimui kuopos arkvyvo iš neteisėtai prašalinto sekretoriaus. Vadinasi, SLA. 60 kuopa nubėgo į valdišką teismą kovoti su SLA. Prezidento ir Sekretoriaus patvarkymais net neapeliavus į Pildomąją Tarybą. SLA. 60 kuopos vadai turėtų suprasti, kad jie užvedė bylą ne prieš neteisėtai prašalintą iš urėdo sekretorių, bet jie nuėjo į teismą kovoti su SLA. konstitucija ir įstatymais.

Reikia pasigailėti, kad gerb. SLA. 60 kuopos veikėjai savo įsiskarščiavime tik valdiškų teismų temato ir nepasistengia susipažinti su SLA. konstitucija ir įstatymais. Tokiais savo žygiais jie daro bereikalingas išlaidas sau ir Susivienijimui. Taip pat sužiniau laužo SLA. įstatymus ir k-pa pastato prieš atsakomybę už nesiskaitymą su organizacijos konstitucija ir jos patvarkymais, kurie kuopai keliasdešimčia atvejų buvo aiškinami, nurodomi ir pagaliau buvo pareikalauta elgtis sulig įstatymų patvarkymu.

Gaila, kad SLA. 60 kuopos veikėjų tokis užsispyrimas nesmagumus ir bereikalingas išlaidas daro organizacijai ir nekaltų narių teises pastato pavojun dėl nesiskaitymo su SLA. konstitucija ir įstatymais.

NERIMTA KRITIKA

Buvusio vyriausio Dariaus-Girėno skridimo rėmėjų komiteto ir dabartinio lakunų paminklo statymo komiteto vardu prisiuntė „Tėvynės“ Redakcijai ilgą polemiką k-to pirm. adv. R. Vasiliauskas ir sekr. P. Jurgėla. Ši polemika išimtinai atkreipta prieš dienraštį „Naujienas“ ir sakoma priimta komiteto nutarimu iš rugsėjo 19 d. Kai kurie laikraščiai šią polemiką patalpino.

Tačiau SLA. organas šios polemikos talpinti nemano delto, kad dažniau einanti laikraščiai ją pradėjo skelbti pirmia, negu ji mums prisiūsta ir kad polemizuojama tokiu reikalu, kuris nebuvo „Tėvynėje“ paskelbtas. Pagaliau, reikia pasakyti, kad polemika yra labai nerimta ir net neteisinga. Pavyzdžiui, užmetama „Naujienoms“, kad jos nerėmusios lakunų skridimo tiek, kiek polemikos autorių širdžiai artimi laikraščiai esą rėmę, kas, žinoma, yra netiesa. Jei kuris Amerikos lietuvių laikraštis talpino visus siunčiamus lakunų skridimo reikalų raštus, tai tą darė „Naujienos“, nes kaip dienraščiui joms buvo patogiau tas padaryti, negu savaitraščiams. Pagaliau, buvo išleistas net specialis „Naujienų“ numeris lakunų skridimo atžymėjimui dar gerokai pirm lakunų išskridimo.

Šiai polemikai pagrindą davęs S. S. rašinys, tilpęs „Naujienose“, kuriuom buvo padaryta gal ir visiškai nepamatuoti priekaištai komitetui. Bet tokiais atvejais rimti ir kulturingi žmonės tame pačiame laikrašty pasiaiskina ir daromus priekaištus ir reikalus baigtas. Dabargi

komitetas patiekia labai piktą ir net pasikolijončią, neteisingais priekaištais paremtą polemiką prieš visą laikraščio įstaigą ir redakciją ir kaip toki labai svarbų dalyką išsiuntinėja visiems laikraščiams. Tokis komiteto užpuolimas ant laikraščio įstaigos ir redakcijos yra kiekvieną rimtą žmogų stebinančia naujanybe, parodančia visišką stoką rimtumo ir takto komiteto veikime.

Gaila, kad žuvusių didvyrių-lakunų žygis Amerikos lietuvių gyvenime net šitokios rūšies polemikas iššaukė. Musų supratimu, ginčai ir polemikos už nuopelnus žuvusių lakunų žygio parėmimui daro negarbę visos tautos pripažintiems didvyriams — Dariui ir Girėnui. Ypatin-gai nerimta, kuomet jų žygio vardu svaidomi nepamatuoti priekaištai tą žygi rėmusiems komitetams, laikraščiams ar kam kitam. Jokis užmanymas neturėjo tokio universalio Amerikos lietuvių pritarimo, kaip tai sutiko Dariaus ir Girėno užmanymas skristi be sustojimo iš New Yorko į Kauną. Kaip kas mokojo ir kiek išgalėjo tą žygi parėmė. Kam dabar piktai ginčytis už nuopelnus?

Pamatiniu šio rašinio tikslu yra neužtarauti puolamą laikraštį, kuris pats gali tinkamai savo poziciją apginti, bet atžymėti principales svarbos faktus, kad rimto visuomeninio darbo vardu nedera išlieti asmeninius piktumus net ant visos laikraščio įstaigos už keno nors nerimtus užpuolimus ant komiteto. Antra, tokios rūšies polemikos ir tokiu budu platinamos visoje Amerikos lietuvių spaudoje dar labiau pakrikdo ir taip jau pakrikusį mūsų visuomeninį gyvenimą. Tokio rimto visuomeninio darbo, kaip žuvusių lakunų žygio įamžinimui paminklo statymas, pamatiniu uždaviniu yra visuomenę vienyti, o ne ją krikdyti asmeninių piktumų varinėjimais spaudoje.

MIRĖ ŽYMUS RAŠYTOJAS

Šiomis dienomis mirė žymus Amer. rašytojas-jumoris Ring Lardner. Daugelio literatūros žinovų ir autorių velionis statomas netik ant lygios papėdės su pagarsėjusiu jumoristu rašytoju Mark Twain, bet skaitomas geriausiu trumpų apysakų autorium iš visų Amerikos rašytojų.

Velionis Lardneris savo darbais ir gyvenimu suteikia reikšmingą pamoką kiekvienam ambicingam žmogui. Pirmiausiai velionis neturėjo progos augstų mokslų pasiekti ir visai mažai buvo mokytas. Tačiau jis turėjo nepaprastus gabumus ir palinkimą rašyti. Todel jis pirmiausiai skaitė visokias knygas, žurnalus ir laikraščius. Skaitydamas mokinosi ir sau naudingą protinį maiš iš jų sėmė. Savo literatinius gabumus pareiškė jau budamas pilnai subrendusiu žmogumi. Vadinasi, savomis pastangomis apšvietimą sėmė jaunuoliu budamas. Savo jauną, ugninę energiją sunaudėjo naudingam tikslui, o ne tušties žaislams. kaip daugelis jaunuolių daro. Todel jis pasiekė gyvenime augstumų ir nors mirė vos 48 metus amžiaus s ulaukęs, bet jau žinomas kaip žymus rašytojas.

Tai dar vienas įrodymas, kad prigimtų žmogaus gabumų išvystymui nebūtinai reikia augštojo mokslo pasiekti. Prigimtus gabumus bent kokioje srity turinčiam žmogui svarbiausiai reikia turėti pasirizimą ir ištvermę užsibrėžto tikslo siekti. Daugelis gabių žmonių pasileika be reikšmiais vien delto, kad jaunystėje neturėjo užtektinai ištvermės užsibrėžtam tikslui.

Pažvelgus į daugelį pirm 1929 metų buvusių Amerikos turtuolių prisimena didžio Vokiečių rašytojo Nietzsches reikšmingi žodžiai, vienos jo eilės pasakyti:

„Tai auksas čia riedėjo, tai aš čia su auksu žaidžiau; Tikrenybėj tai auksas žaidė su manim, tai aš čia riedėjau“.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda E. G. KLIMAS, B. Sc., M. D.
Instruktorius Medical Temple Universitete
2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

KODEL ŽMOGUS MILŽINU UŽAUGA

Rašo Dr. Margeris.

Apie milžinus įvairiais laikais žmonės įvairiai šnekėdavo. Dar ir šandie del milžinų jie visko prišneka.

Atsimenu, kai mažas buvau, tai baisias pasakas apie milžinus pasakodavo mano tėvukas. Senelis pasakodavo, kad, girdi, kadaise buvę baisių žmonių-milžinų. Vieną tokį milžiną jis asmeniškai pažinęs ir, didžiudavosi senukas, net draugadavęs su juo. O tai buvęs labai didelis ir stiprus vyras. Sako, nuvažiuodavęs miškan, kad ir patį didžiausią medį nusikirsdavęs, vienas ant vežino užsiversdavęs ir švilpaukdamas parsiveždavęs. O tada Lietuvos miškai, girdi, nei galo, nei krašto neturėjo. Ir plėšrių žvėrių juose nemažai budavę. Bet žmonės milžinai, sako, po šituos miškus be jokios baimės vaikščiodavę, žvėris tai lazdomis galabindavę.

Taip pasakodavo mano tėvukas. Kiek tame teisybės — nežinau. Nežinau, ar teisingas ir šitas atsitikimas, kurį daug kartų jis yra ir vaikams ir suaugusiems pasakojęs:

„Obsurdų karčiamos tai niekad neužmiršiu. Ja, tai buvo karčiama. Kiek joje visokių zbitų įvykė, kiek ristynių, muštynių, o kraujo — daugiau, kaip monopolio vodos. Ale dabar tik patimai beriošo. Ir gerai. Joje žmonės viską pragerdavo. Ana ve ir musų kaimynas, kuris dabar ubagaiis eina, budavo dažnai rėplomis grioviais perrepliodavę. Sarmatlyvas buvo, tai ne taikais, ne keliais, bet grabėmis... Ja, vaikeliai; matytumėt, sykį daug stiprių vyrų ten buvo, o vienas milžinas. Iėjo žydelka su pilna ragaže grūšių. Kai ji pasulė grūšių pirkti ir milžinui, tai jis tuoj pradėjo su ja laizybų eiti, kad galis visas grūšias antsyk suvalgyti, o jei ne, tai užmokėsias žydelkai tiek, kiek ji reikalausianti. Zydelka sutiko. Visi tik žiuro, kas čia dabar bus. Nugį, matytumėt, visas grūšias ėmė ir suvalgė, ot, kaip ant ausies... Bet paskui, kai pradėjo rėžyti jam vidurius, tai gerai, kad tuoj kvortą spirito jam suvertėme, kitaip — jau būtų nebeišlaikęs. Po tam, kas čia ėmė ir pasityčiojo iš jo, kad, girdi, kiauless pilvą turis. Vai, maty-

tymėt, kad jis pasiuto, kad šoko muštis, — vyruti, mes visi galvatrukčiais iš karčiamos išlėkėme. O vienas iš musų, irgi labai stiprus vyras, išsirovė storą kuolą ir movė jam iš užpakalio per galvą. Jau manėme, kad bus po milžinui. Bet kur tau! Jis tik pasipurtė, žaibo greitumu atsuko ir kad jau ims visus blaškyti, tai kaip svirpliai išlakstėme. Ja. Vieną nusitvėręs, kad jau metė per stogą, tai tas net ir su kamienu į kitą pusę karčiamos nulėkė. Ja, vaikučiai, tada tai buvo vyrų! Kas čia šandie...tik svirplių beesama...“

Tėvukas padaužė pypkę į alksnį klumpe, kad pelenai išbryrėtų, prisikimšo šviežio tabako, užsikurė ir toliau audė gilius savo atminties senomis staklėmis pasakėčių audeklą. Tik gaila, kad aš čia turiu atsakyti į klausimą: kodel žmogus milžinu užauga? tai neturiu vietos daugiau jo pasakėčių surašyti.

Bet vis tiek dar nors keliais žodžiais apibudinsiu Sibiro žmogų-milžiną, vardu Kazan-loff. Prieš ketelį metų, kada šitas milžinas buvo paroduojamas Europoje, tai net ir labai rimti medikaliniai žurnalai gana daug apie jį rašė, neišskiriant ir Amerikos Medikales Asociacijos žurnalo. Sakė, kad šitas milžinas tada buvęs 34 metų amžiaus, svėręs 458 svarus, augstumo turėjęs 9 pėdas ir 3 colius, jo plauštas buvęs vienos pėdos ir veino colio ilgumo, o kojos pėda 21 colio. Šiapus šitas milžinas, sako, išaugęs gana proporcingai: jo galva, rankos ir kojos, girdi, visai atitinka jo stumoniui. Valgo kaip keturi geri vyrai. Per dieną lengvai suvalgęs: 4 svarus mėsos, 6 kėpalaičius duonos, 20 kiaušinių, daug bulvių, šelbelonų ir kitokių daržovių. Sako, kad ir gerti gerai gėręs: tris kvortas pieno, 4 arba 6 puskvortes vyno ir 5 arba 6 kvortas alaus, tai tik per vieną dieną. Ir miegąs daug; kartais, sako, išmiegąs ištisias 24 valandas.

Tik apie jo stiprumą nieko neteko skaityti. Veikiausiai, kad jis labai stiprus ir nebuvo. Šitokie milžinai, mat, dažniausiai buna silpni ir miršta senatvės nesulaukę.

Taip tai. Dabar pažūrėkime, kodel vieni vyrai milžinai užauga, o kiti „nykštukais“ pasilieka.

(Užbaigia bus)

Amerikos Lietuvių Jaunimas ir Mes, Tėvai

Matydami, kad musų pirmos pavasarinės kregždės nepasis-kubino šiltų-saulėtų pavasario dienų, o atpenė kilo šalti žieminiai vėjai ir didelės šalnos, kad mes net ir tos atskridusios pavasari pranašaujančios kregždės sušalo.

Tas pats atsitiko ir su musų ankstybėse jau priaugusiu jaunimu, nuo kurio tiek daug pasitiktė, kad bus musų lietuviškos kultūros, mums pasenus ar numirus — pavaduotojai. Pusė tūnais apsirikom. Jie žuvo daugumoje amerikizacijos bangose ir tik labai ir labai mažas nuošimtis liko su mumis, kuriems galima pasididžiuoti, kad tai musų! Musų tautos tikri vaikai-lietuvių. Kad taip tikrenybėje yra, tai apie tai neginčijama.

Klausimas tik gali but: kas kaltas? Kur glūdi klaidos padarytos? Ir kaip tas klaidas pataisyti, kad tolesnis auginimas ir auklėjimas jaunuolių išmų tarpo nepažutų-nepabėgtų ir neištriptų amerikizacijos bangose?

Atsakyme galima būtų ilgą ilgą pasakėlę nupasakoti ir smulkmeniškai apsilėdimo ir nebojimo tėvų ir vadų musų viešo gyvenimo apkalvinimo akty parašyti. Bet kas iš to. Kokia nauda iš to apkalvinimo akty parašyto. Tik širdgėla tėvams ir visuomenės vadams. Todel šį sykį apie tai nerašysiu. Priminsiu tik tiems, kurie tuo klausimu žingėdauja, kad malonėtų pavartyti „Vienybės“, „Tėvynės“ ir „Lietuvos“ senus numerius laikotarpio 1905, 1906 iki 1913 metų ir pasiskaitytų žemiau pasirašusio straipsnius apie auginimą ir auklėjimą Amerikos lietuvių

vaikų, kaip mes ir kaip kita-čiai vaikus auklėja. Tikiu, kad suras teisingą atsakymą, kurį čia trumpai ir aiškiai be ilgesnių komentarų noriu paminti-pakartoti. Tos mintys buvo reikštos dar prieš 25 metus, bet ant nelaimės nebuvo užgirtos.

Štai, trumpai: nuo pirmos dienos gimimo kudikio iki 7 metų amžiaus koki išauklėsi — toks jis bus ir užaugęs. Mokykla nevisada sekasi tos kudikystės įgytus įspūdžius ir įpročius išdildyti. Nuo 7 metų iki 15-17 metų, kol dar už mamos kvartuko vaikas įsitvėręs laikosi, gal li ja ar jį pripratinti prie gražių, naudingų darbų. Ypač galima toki jaunuolį pripratinti prie kultūrinių lietuviųbei naudingų darbų. Kad pamylėtų lietuvių tautą, reikia jiems parodyti, ką lietuvių gražaus turi.

Vaikai mėgsta žaisti. Todel vaikams ir reikia sutverti grupes žaisnių, kaip tai: lietuviški šokiai, lietuviškos liaudies dainos, na ir vienas vakaras į savaitę paskirti skaitymui ir rašymui lietuviškai. Reikia jiems dažnai rengti vakarus, kur jie viešai prieš publiką pasirodyti galėtų su išmoktomis dainomis, šokiais ir žaismėmis. Tie vakarai privalo būti rengiami kaip galima rimtai ir įspūdingai, dargi su paskirtomis dovanomis. Už taisyklišką lietuvišką paskaitymą, parašymą ar nusisekusią deklamaciją, už gražų lietuviškai sudainavimą ar šoki ir tt. reikia duoti dovanėles. Nereikia, kad dovanos būtų brangios, bet reikia, kad būtų lietuviškos, kaip tai: visokiariopi išdirbiniai iš gintaro, lietuviškos lėlės, lietuviškos juostos ir tt.

Chicago Jaunoji Birutė jau ga-

per 5 metus tai daro ir jai sekasi. Netik jai sekasi, bet net naujos grupės yra tveriamos, kad pasirodžius prieš visuomenę, kad ir jie naudingai praleidžia vakarus jaunuolių beauleidami lietuviškoji dvasioj.

Siemet rimesnis piknikai-gegužinės neapsiejo be jaunuolių pasirodymo, pildant programus. Ir publika gėrėjosi, matydama vaikus tautiškuose rubuo se pasirodžius tai šoki pildant, tai dainą sutartinai sudainuojant.

Tik tokiu auklėjimu mes galime pasitiktėti iš jaunuolių sulaukti gerų ir veiklių lietuvių-bės dirvoj lietuvių.

Dr. A. L. Graičunas.

Puikios Mintys

Nieko negali but puikesnio kaip sėti praklinių minčių ir dorinų darbų sėklas, atpalaiduoti žmonių kumus ir sielas, užsistarnauti malonią gentkartės garbą ir paskui, gyvenimo šėšėlingoj valandoj, sužinoti, kad Laisvės istorikas bus priverstas tavo vardą įrašyti į enciklopedijos lapus.

Visos „nuodėmės“, ar „socialės nedorybės“, visos piktadarybės yra bažnyčios ir valstybės išradimai. Kol žmonės gyvena gamtos imperioj, jie negyveno nuodėmėj.

Mirtis yra gyvenimo antagonystė; ir šalta kaip mintis yra visų pokilių skeletonas.

Mes mylime, mes laukiame, mes viliame. Juo daugiau mylime, juo labiau bijome.

Gamtos nuosprendis yra nepermaldaujamas.

Karakteris pergryvena, gerybė gyvena, melė yra nemarinu — V. J. B.

JAUNIMOKELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasilho grūdus
Ir dirvos nepelisk! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susaudo.
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė plausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vėlo.
Jog menkas ir silpnas net mūšiau stoti.
O dirb, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

STELA ŠTILIUTĖ

P-lė Stela Štiliutė yra narė SLA. 320 kuopos, Bridgeport, Conn. Ji yra pasižymėjusi moksle — dar nebūdama 18 metų amžiaus jau baigė augstąją mokyklą (High School) su gerais pasižymėjimais. Dabar ji įstojo į Bridgeport Hairdressing School. Linkėtina gero pasisekimo Stelai. P-lė Stela yra duklė narių SLA. 51 kuopos, dabartinio pirm. Jono ir An. tannios Stilių, kurie yra pavyzdingi lietuviai; iš jų šeimos keturi yra SLA. nariai ir aktyviai darbuojasi kaip jaunuolių 320 kuopoje, taip ir 51 kuopoje. Linkėtina, kad Stelos broliai ir sesutės taipgi taptų SLA. nariais ir darbuotųsi SLA. jaunuolių skyriu. P-lei Sela spalio 2 dieną sukančia 18 metų amžiaus ir tokiu būdu ji persikelia į suaugusių skyrių, kur, beabejo, bus aktyve darbuotoja mūsų organizacijoje. Su 18 metų sukaustuomis Stelą sveikiname.

Spalio Devinta

Pasibaigus Didžiajam Karui — visos svetimų priespaudą kentėjusios tautos griebė sau nepriklausomybės atsigauti, savo valstybes suskurti, savo senovinius ribėjus atsistiegti. Prie tokių tautų priklauso ir Lietuva, kuri ilgus metus rusų nepakenčiamą jungą nešė. Dėka Lietuvos sumanių vyrų ir karžygingo jaunimo — nepriklausomybė atgauta. Dar po sunkių kovų — ir amžinoji Lietuvos sostinė atgauta. Nepriklausoma Lietuvos valstybė su sostine Vilniū! Džiugavo tuo, lyg ir netikėtiniu, įvykiu visą lietuvių tautą. Juo labiau smagiai jaučėsi jaunimas, Lietuvos valstybinio gyvenimo busimi varuotojai.

Bet... Plėšrusis ir visuomet viluoginas lenkas išplėšė Lietuvos širdį. Klantin gu būdu užgrobė Vilnių. Tris dienas pirmo neužmirštinio įvykio Lietuva ir Lenkija pasirašė taip vadinamą Suvalkų sutartį, kuria Lietuvai buvo „atiduodama“ Vilnius ir kiti Lietuvos plotai, kuriuos dabar lenkai vergovėje laiko. Vos spėjus pasirašyti Suvalkų sutartį — lenkų banditiškas generolas Žaligovskis su buariais kareivių puolė Vilnių ir jį pavergė. Pasaulis tai nepajuto. Pasaulis šaltas ir daugelis atsitikimų, aklas. Bet tas įvykis skaudžiai sujaudino visą lietuvių tautą, nes jai, taip neseniai pradėjus savo nepriklausomą gyvenimą, padaryta amžina skriauda — išplėsta iš jos širdis, lietuvių statytas ir lietuviams priklausomas miestas Vilnius...

Nuo to laiko, kai ta skriauda padaryta šiemet, spalio 9 dieną, sukančia tryliką metų. Ir tuos ištikus tryliką metų lenkai mūsų sostinę ir kitas okupuotas žemes laiko ir ten gyvenančius lietuvius vergina. Jie stengiasi to krašto lietuvius, ypač jaunimą, sulenkinti, jie to krašto ukio nepaiso. Jie jį, kiek galėdami ar nemokėdami tinkamai šeiminkauti, į niekus verčia. Kenčia Vilnius!... Kenčia to krašto gyventojai-lietuviai. Kenčia ir laukia. Ko jie laukia? Jie laukia tos valandos, kada visa lietuvių tauta, jungtinomis jėgomis žygiuos į savo amžiną sostinę ir ten vergaujančius lietuvius paluosuos, dabar užgrobą tėvynės dalį prie jau nepriklausomai gyvuojančios Lietuvos priglaus.

Ar jie to sulauks? Taip! Ir sulauks todėl, kad visa lietuvių tauta, visi jos žmonės pasiriję už Vilniaus atgavimą kovoti. Kada tai bus — niekas dar negali pasakyti. Bet bus.

Daugelis senesnių, o dar daugiau jaunuolių turės garbės tai išvysti.

Kad tą kovą pastiprinus, kiekvieną metų visa lietuvių tauta mini Vilniaus Gedulos dieną. Tai pripuola spalio 13 dieną. Tą dieną lietuviai rengia gedulingas apeigas, kur pasako tinkamas prakalbas, padainuoja taipgi tinkamų dainų ir, jei aplinkybės leidžia, parenka aukų, kurias siunčia Vilniaus vadavimui. Tokios dienos ir šiemet veik visose Amerikos kolonijose rengiama. Jas rengia įvairios draugijos, įvairios partijos, neatsižvelgiant į politines ar kitokias pažiūras. Šie met tokių parengimų bus daug. Juos lankys tukstančiai lietuvių. Juose, dar kartą, lenkams ir visam pasauliui bus stipriai pareikšta, kad lietuviai be Vilniaus nemurims! Kad lenkai savo kruvinus ir piktadariškus nagus turi ištraukti iš Vilniaus!

Su šia lietuvių tautai skriauda jaunimas, juolabiau, privalo susipažinti, nes jei senesnieji lietuviai negalės Vilniaus atsigausti — tai privals atlikti mūsų jaunoji gentkartė, dabar augantis jaunimas. Todel reikia į Vilniaus klausimą gilintis. To atsiekimui, aš patariu visiems jaunuoliams Vilniaus Gedulos paminėjimui rengiamas pramogos lankyti. Ten jūs daug-daug apie lietuvių amžiną sostinę ir okupuotos Lietuvos žmonių vargus išgirsite. Nuėkite tad į Spalio Devintos Dienos minėtuvių parengimą, jei toks jūsų kolonijoje bus surengtas!

Filosofas.

Mokslas, Raštija ir Daile

Rašo I O T A.

LAIKAS, DUONA IR GARBĖ

Žmogus, mokytas ar nemokytas, turi prigimti mokytis kitus. Be tos prigimties, jame dar glūdi atsinešimas į daiktus, įvykius ir žmones. Dažniausiai jis priešinasi viskam — o klausio autoritetui. Jo priešinimasis, tai atakumas. Laikui, tačiau, žmogus nepasipriešina. Laikas teikia žmogui progą pažinti save. Sakyti, kad „aš tiek ir tiek laiko veltui išleikvovau“ yra maža teisybė. Bet, kad „aš tiek ir tiek save daugiau pažinau“, yra juo didesnė teisybė.

Dvidešimtas amžius, tai laikas, kuriame žmogus gali filosofijos turinio knyga parašyti, o sau duonos dar neužsidirbti. Delko duonos neužsidirbtų? Užtai, kad maža dalelė žmogio temgsto. Tulas francūzų rašytojas, gyvens 19-tame šimtmety, sumanė parašyti Francijos vaikams mažą elementorių, nes, iš kitokių rasių — duonos stigo. Pradėjo jis su raidėmis a, b, c, ba ir ejo taip toli, jog pripažino, kad Adomas buvo pirmasis žmogus, o Abrahomas jė tėvas visų tikintųjų. Jei ne dykšlaidis, kalbamas rašytojas nebut sugalvojęs savo duona-pelnystės sumanymą.

Garbė gyvena pas tokį žmogus, kuris turi save disciplinoje ir rodo didelę moralinę jėgą. Žmogus turi tris garbes, jei jį visas pasaulis gerbia. Vargdienis kai numiršta, jis minimas tik savo šeimynoje. Tautos veikėjas — savo tautoje. Jei jo buta labai garsaus žmogaus, jam gyvam esant, tai visas pasaulis jį minės ir gerbs, kol tas pasaulis bus. Duona ir garbė yra du skirtingi dalykai. Norint garbės, privaloma veikti ką nors gero, gražaus ir kilnaus pasauliui, šalip duonos pelnytosi.

JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

AMSTERDAM, N. Y.

Ištekėjo SLA. 373 Kp. Pirmininkė.

SLA. 373 kuopos pirmininkė, p-lė B. Radevičiūtė susitaukė su Antanu Mičiuliu iš Albany, N. Y. P-as Mičiulis keletą metų prigulėjo prie Glee Club ir buvo jo pirmininku. Jis yra pavyzdingas vaikas. Kadangi ir p-lė Radevičiūtė yra darbšti ir puiki mergaitė, tai susidaro graži ir pavyzdinga porė. SLA. 373 jau nuolių kuopa linki šiai jaunai porėlei viso geriausio jų gyvenime.

Jaunavedžiai, rodos, apsigyvens Albany. Linkėtina, kad mūsų kuopos pirmininkė ir ten tarp lietuvių jaunimo darbuotųsi.

P. Danylas.

AMSTERDAM, N. Y.

Iš Amsterdamo Jaunimo Darbuotės

Teko girdėti, kad mūsų miesto jaunimas žada suorganizuoti klubą K. of L. Šitie jaunuoliai, rodos, jau nebe pirmą sykį organizuoja visokius klubus, bet tie klubai greitai išjra. Butent, keletas metų atgal jie buvo pastatę didelį ant dviejų aukštų namą Federacijai. Tur but per daug įsikloino, nes nebegalėjo jo išlaikyti. Kaip teko nūgristi, kiti buvo sudėję po \$4,000-5,000 del to namo. Bet — pastatyti nėra taip sunku; daug sunkiau užlaikyti. Kaip man išrodo, kad tie žmonės daro visai neapgalvotus žygius. Po to jie išsiirndavo tulą krautuvelę ir čia manė padaryti gerą biznį. Bet vėl melaimė: pasitaikė prasti laikai, tai nešilaikė ir čia. Na, dabar jie vėl sujudo tve-ti klubą. Amsterdame jau nuo senai yra lietuvių klubas. Ar nevertėtų visiems prie jo prisigulėti? Tuomet būtų galima daug ką nuveikti sau

ir lietuvių labui. Bet kur tau. Jie juokiasi iš mūsų, kad mes ateisim pas juos. Iš šalies tėjant — labai keistai išrodo: čia vienas klubas rengia pikniką, kiti — išvažiuoja. O kaip antrieji rengia kokią balių, tai pirmieji tuo pačiu atsilygina, panaudodami tą pačią taktiką. Vieni kitiems kenkia, kad tik rengėjai nepadarytų pasekmingo parengimo. Tai toksai šių jaunuolių organizuojamas kluabas.

Amsterdame lietuvių, rodos, yra labai daug, bet nieko nenuveikia nei sau, nei Lietuvai. Tačiau nesupratinimų ir vieni kitių pasikolijimų netruksta. Amsterdamiškis.

Mažamečių Kampelis

Tėve, pasikaityk šias pasakėles savo vaikuiams.

M E D Ž I O K L Ė

Ruduo. Lapai pagelto. Daugelis medžių nuogi. Tyras, bet šaltokas oras. Smagu mieste, o dar smagiau laukuose.

Juozuko tėvas, kuris uky gyvena, an dait atsinešė šaudyklę, išsivalė ir kur tai rengiasi. Juozukas paklausė:

— Tėveli, kur esi ir ką veiksi?

— Žuikių medžioti, — atsakė tėvas.

Juozukui labai norėjosi matyt, kaip tuos žuikius žmonės medžioja. Išsipašė jis tėvo, kad ir jį leistų sykiu. Leido.

Išėjo jie į laukus, kur daug krumynų randasi. Čia taip gražu. Saulė pro pilkus debesėlius slankioja. Debesėliai vieni kitus gainioja. Žemė pilna lapų. Eimant per juos — jie šnabzdą, lyg kokią nesuprantamą pasaką pasakotų.

Bet štai, mato Juozukas — tėvas staiga prisidėjo šaudyklę prie peties, išsitiesė. Iš vamzdžio pasipylė liepsnos ir juodų dūmų debesėlis. Plumterėjo. Vėl mato vaikas — netoli krumelio išsoko žuikelis į viršų. Išsoko, suknarkė ir krito žemėn.

Tėvas bėga prie žuikelio. Paskui jį ir Juozukas. Pribėgo. Tėvas paėmė nušautą žvėrėlį. Jis dar virpa. Per jo nasrus kraujas bėga. Jo viena akelė blyškėja...

Žiuri Juozukas į žuikėlį. Jam gaila jo. Jis primanytų, tai jam gyvybę idėtų ir paleistų jį bėgti taip, kaip bėgiojo tas, kurį Juozukas aną dieną matė.

Einant namo, tėvas smagus ir patenkintas. Juozukas betgi neramus. Jis tariasi net to žuikelio, kada jį išvirs, nevalgyti. Jis pats sau net kartoja: — Kam žmonės žuikius ir kitus žvėrelius šaudo? Juk jie irgi nori gyventi...

ARKLYS IR JOJIKAS

Jaunikaitis, norėdamas pasirodyti geru jojiku, užsoko ant arklio, kurs dar nebuvo prates prie balno ir kurį sunku buvo suvaldyti. Kai tik arklys paito ant savo nugaros sunkumą, tad jau niekas nebegalėjo jo sulaukyti, ir jis zovadavo, kojomis žemės mesiekdamas. Jaunikaitį pasitiko ant vieškelio jo draugas ir užklausė:

— Kurgi taip skubini?

— Šis sušuko, parodęs į arkį:

— Ar aš žinau! Paklausk jo!

OŽYS IR VYNMEDIS

Ožys išsoko į vyndaržį ir pradėjo skaityti lapus nuo vynmedžio, ant kurio sirpo gražios vynuogių kekės.

— Kągi aš tau padariau blogo? — užklausė vynmedis ožį. — Kam tu mane taip skaudžiai draskai? Ar tau neužtenka žolės? Vis viena, nors tu nuskabysi ir visus mano lapus — aš užauginsiu tiek vynuogių, kad padaryto iš jų vyno užteks aplaistymui tavo kuno, kuomet tu liksi paguldytas ant aukuro!

PATOGI MERGAITĖ

Mūsų Marytė, nors dar mažytė, bet mėgsta praustis, šukuotis; Svarūs veideliai, lygus plaukeliai, Rankutės mėgsta darbuotis.

Man matyt teko ir visi sako, Kad vis švarumą palaiko: Švari knygelė, švari jupele, O mamai — džiaugsmas iš vaiko. Ks. Vanagėlis.

PRIEŽODŽIAI

Kalliniai krosnies nešildo. Kaip lauke šaukia, taip girioj atsišaukia. Kalbus kalba, darbus darba randa. • Kam niežti, tas ir kšos.

M I S L Ė

Vieša per dangų ir skaldo balsu. — Kas?

J U O K A S

— Juozuk, ko taip žiuri į telegrafo vietas? — Vakar gavau laiška iš Amerikos. Jame dėdė rašė, kad telegrafo perlaida atsiųs pinigų. Tai dabar ir žiuri, ar nenukris koks dolerukas.

Poezija

GYVENSIO

Ateisiu, ateisiu į tėviškę žydinčią, kur broliai arimuose kruta. Prakalbinsiu mergužę vainiką pinančią iš narcyzų ir rutų.

Gyvensiu gyvenimą idilišką šventą, kur ramybės nešės dangus giedrutėlis; kur prošvaitės džiaugsmo nušvinta, kur laisvas laukų pučia vėjas.

Suposmuosiu kartais eilėraščių menką — sesutės pritaikius jam gaidą.

Ir skambės jis pro lango firanką į vakarą platų ir aidintį.

Pamylėjau mergaitę amžinai gražią, be kosmetikos ir be grimu.

Ir mylusiu tarp žėrinčių mirazų, kur dangus augstas rymo...

Teužmiršiu nutysusias bonias ir miestą į cemento dirvą įžėlusį; ir kasdieną tuos biržiančius tonus širdyje maskaradą šokusius, šelusius...

Antanas Virbickas.

Į KŌVĄ JOJANT

Verkia motinėle, Akys ašaroja, Mielas sunaitėlis Juodberį balnoja. Juodberį balnoja, Į karužę joja; — Likis, senglavėle, Mano mylimoji.

Nebraudok taip gailiai, Bebelaužyk rankų, Nors girdėt gaudimas Tolimų patrankų. Jau prie mano šono Kalavijas žvilga, O ugninę širdį Kerštas priešų dilgo...

Josiu ir prijosiu Už šimto mylių Seną Vilniaus miestą — Gedimino pilį. Daug priešų ten laukia, Daug kardu švytruoja, Sužeisti broleliai, Mirdami, dejuoja...

Laimė jei sugrįžsiu Iš kraujuoto žygio; O jeigu negrįžsiu — Mirsiu kaip karžygiai. Myk. Zablackas.

ŠAULIŲ GIESMĖ

Ten, prie Vilniaus augstų bokštų, Kai kapų galmėse dunda, Paskrajoti ašai trokštu, Paklausyt senolių skundo.

Liudnai rauda bočių vėlės — Taip griaudu jaunoj krutinėj! Krinta šaltos asarėlės, Svyra kryžiai nusimigę...

Kur pirmiau žiedai klestėjo, Ten dabar paniurę sienos. Dainų vietoj — baugus vėjas. Meilės vietoj — kraujas, plienas...

Neraudokit skaisčios vėlės Bunda jau sunai-karžygiai: Vėl žydėsit kaip gėlės, Prasidės imtynių žygiai.

Stepas Zobarskas.

ŠVENTŲJŲ KRYŽIŲ ŽEMĖ

Lietuvos pakelėse visur matyti šventi kryžiai — Keliu praeinantį jie pamaldžiai lydi... Todel ir vargas gimtuos kloniuos toksai įsirjžęs, Sermėgiams rupeščiai tokie pikti dar žydi.

Prabėga pakluonėm pavasario balsai saulėti Ir vasara žieduota su saule pievom nuplasnoja, O gyvenimo pragiedrulių skaidrių dar neregėti — Nemoka su pavasariu kvatot širdis artojo.

Pekelėj ir kieme sermėgius kryžiai guodžia. Mukelės šventos puošia šiandieną jų dar stala. Dienorę todel sermėgių nykiom ir nuobodžiom Po lušnų kraigais nematyti galo.

Ir širdy daros liudna, kad pakelėse mukos (Nors nesame mes kaž kokie bedieviai!), Lyg kryžius, Lietuvos sermėgiams vargą suka, Dar sėja rupeščius naujus gimtuos papieviuos. Vainis Dainoras.

ŠIRDIES MUZIKA

Dažnai girdžiu jautriojo krutinėj savo Ritmingąją muziką širdies: Ar dieną kaktų prakaitas srvena, Ar dvelkia kad pasakos nakties.

Pravirksta dvylika širdies gitarų, Kai primenu vaikystės klonius, Palikusius tartum už šešių marių, — Tokius gražius, tokius malonius.

Kada aš patekau betono gatvėn Ir moters šypsena man mojo — Išgirdau muziką širdies jaunatvės, Kuri man meilės himną grojo.

Ir visada muzika tegul širdies Jaunatvės man grajija tonus: Ar niauksis dangus, ar saulutė žėrės, Ir kojos kol neš man po klonius.

Tegul namiškės giesmės laukais mamos, Tegul guodžia nykumas nakties. Krutinėj liks ramu, kaip mano dainos Verks kloniuose muzika širdies.

Vanis Dainoras.

PRISIMINIMAS

Prisimenu dienas, pavasarių pilnas, Pavasarių šypsnio nekaltą, gražaus, Kai pyniau audringas vaikystės svajones, Kai buvo vistiek, ką rytojus atneš.

Aš atmenu rožę, kadaise nuskintą, Galvutei nusvirus rausvam vakare, Svajonę nekaltą ir tylią ir šventą, Kai sutempų pluoštais viliojo mane.

Žydėjo pavasariai, džiaugsmu pasruvę, Ir vasaros plaukė žaibų greitumu, Ir, rodos, tik vakar būtų tai tebuvę, Tik vakar — šiandien gi jau kitką pinu.

Negaila man buvo tos meilės mirazų, — Permenkas jis rodės bujot širdyje — Tarp sapno žvaigždėto ir lengvo ir mažo Jam lemta nebuvo pražist lėlija...

Tada nežinojau audringų verpetų — Man dienos — drugeliai, minutės — žaibai, O virtinė ilga negrįžtančių metų — Tik vasaros rytą pabirę perlai...

Tada į nekaltą svajonių vainiką, Nepyniau su daina dygių erškėčių, Nevystė dar godos sparnuotų šešėlių Ir meilei nebuvo ribų nė kančių...

Dabar? O dabar?! Kas šiandien bepailiko, Ką rytdiena man pažadės — nežinau. Nupyniau jai žydintį meilės vainiką Ir eisim į ateitį vieni, kas sau...

P. Zablackas.

BĖGA MUSŲ DIENOS

Bėga baltos mūsų dienos, bėga metal, Skęsta, grimsta okeanuos praieities; Tokie juodi ir audringi tie verpetai, Taip juodi-juodi šešėliai iš šalies...

Palydėsime į žydrą dausų dangų Tą jaunystę, kur išskrido sakalais — Tegu krykščia okeamų šaltos bangos, Tedaunuoja žiaurus vėjai viesulais.

Svaigulingoj, ukanotoj laimės puotoj Nenuskęs tas laiko bėgis, tie žingsniai, Tik nuskęs dar mūsų dainos nedainuotos Ir žiauriai suuž juodieji vandenai...

Ir tada jaunystę, pasaka dabintą, Vainikuotą pilkų vasarų žiedais, Palydėsime ten, kur godos buičiai švinta, Ten, kur nauji joms rytojais atsiskleis...

Taip nubėga mūsų dienos, mūsų metal, Taip juodi-juodi šešėliai iš šalies. Ir audringi tie jaunų buičių verpetai Skęsta, grimsta okeanuos praieities...

P. Zablackas.

FUTURISTISKA PASAULIO PABAIGA (Š y p s e n a)

Vėjas atsisėdęs ant debesio joja Žvalgosi į kalnus ir į klonius. Jura putodama kaukia ir užia. Paukščiai snapus nuleidę Apie naują pasaulį galvoja... Perkunas daužės, nors lietus nelijo, Kalnai suskilo ir žemė nupliko. Pykšt-pokšt — viskas suiro Ir iš pasaulio liko tik vėjo pamušalas...

—b.

S. L. A. REIKALAI

SLA. APSKRICIU DARBUOTĖ

SLA. 2-RO APSKRICIO KUOPOMS

SLA. 2-ro Apskričio metinis suvažiavimas įvyks nedėlio, spalio 29 d., 1933 m., Lietuvių Piliiečių Name, 41 Berkeley St., Lawrence, Mass. Prasidės 10 val. ryte.

Visos SLA. antram apskričių esančios kuopos malonėkite prisiųsti delegatus. Delegatus rinkite vieną nuo 15 esančių kuopose narių. Daleiskime, jeigu kuri kuopa turi mažiau kaip 15 narių, gali siųsti tik vieną delegatą, jei turi virš 15, gali siųsti du ir tt.

Pageidaujama, kad šiam suvažiavime dalyvautų visų kuopų delegatai, nes delegatai paaiškina kas pageidaujama jų kuopos sutvirtinimui ir apskritys suteikia paramą.

Kad suvažiavime sutaupti bereikalingą gaisatį, visos kuopos išrinkusios delegatus jų mandatus prisiųskite apskričio sekretoriui, kuris juos sutvarkės, priduos suvažiavimui.

K. J. Paulauskas,
Apskr. Sekr.

256 W. 3rd St.,
So. Boston, Mass.

IS SLA. 4-to APSKRICIO METINIO SUVAZIAVIMO ANSONIA, CONN.

Pirma Sesija.

Sulig naujo patvarkymo, pirmininkas B. Vedeikis atidarė pirmą sesiją apie 11 val. ryte. Mandatus ir įnešimus jau buvo apskr. sekr. p-lė O. Ažunariūtė sustatė sistematškai sutvarkiusi. Dele geresnę tvarką ir pasitikėjimo, pirm. B. Vedeikis paskyrė mandatų ir įnešimų komisijon: p. Pilipauską, p. Sa piegą ir p. Mikalauską. Pirm. paskyrė tris paneles prisegti delegatams ženklelius (atleiskite tik vienos panelės atsimenu vardą — p-lės H. Žukauskaitės).

Sekretorė skaito delegatų vardus, o komisija patikrina. Svečiam suteikta patiriamas balsas.

Suvažiavimo vedėju ir sekretorium išrinkti vienbalsiai B. Vedeikis ir p-lė O. Ažunariūtė. Pirmininko pagalbininku išrinktas P. Labanauskas.

Valdybos raportai priimti. Iš valdybos raportų buvo aišku, jog valdyba darbovisi sumaniai ir pasekmingai. Toliaus buvo raportas apskričio išvažiavimo. Čia turio pasakyti, kad gal pirmą kartą 4-to apskričio istorijoje tokį aiškų ir smulkinisšką raportą komisijos pirmininkas P. Labanauskas pateikė suvažiavimui. Kiti du komisijos nariai: p. Sekys ir p. Šolis pilnai patvirtino raportą. Pasirodė, kad išvažiavimas davė gražaus pelno.

Toliau buvo išklausytas raportas komisijos pirm. Dr. Stanislovaitis kaslink Susivienijimo apie apskričių, butent senuolių ir jaunuolių. Raportas ir rekomendacijos priimta.

Po tam buvo skaitytas laiškas nuo gerb. veikėjo ir organizatoriaus SLA. 51 kuopos, Bridgeport, Conn., p. Žukausko. P. Žukauskas laiške nurodė, kad už sutvėrimą jaunuolių kuopos Bridgeport, Conn., J. Viznis pasisavino vienas garbė ir dovanas. P. Žukauskas sako, kad ir jam pusė garbės priklauso. Kada dalykas išaiškino, pasirodė, kad p. J. Viznis nei pinigų, nei garbės suvienas nepasisavino. Mat savo laiku p. Viznis pridavė sąskaitą parašytų narių į minėtą

kuopą, o p. Žukauskas tylėjo iki šioliai. Apskritys sulig tvarkos priskyrė dovaną p. Vizniui. Po rimto apkalbėjimo ir abiem pusėm išsiaiškinus, pasirodė, kad p. Viznis nenuskriaudė p. Žukauską nei ant vieno cento kas buvo gauta iš Centro. O apskritys \$99.00 dar neaiškino del neturėjimo pinigų. J. Viznis tame klausime suvažiavimui pateikė rekomendaciją ir sekančiai padalino pinigų: Iš \$99.00 palikti apskr. izde \$25, o likusius padalinti lygiai į dvi dalis. P. Žukauskui atiduoti pusę, o p. Viznis savo pusę skiria sekančiai: pusę pinigų Pitts burgho institutui lietuvių skyriui, antrą pusę paminklui žuvusiems lakunams Dariui — Girėnui. Vadinasi, p. Viznis atliko garbingą darbą lietuvių tautai. Pirmą sesiją uždaryta.

Pietys

Apskr. izdininkas S. Bujanauskas, ansonietis, kviečia visus delegatus ir svečius ant pietų, kurie buvo antroje pusėje svetainės puošniai prirengti ir stalai apkrauti s'aniais valgiais ir gėrimais ir padabinti gėlėmis, o ypatingai lietuviškom rutom. Valdyba, delegatai ir svečiai skaniai valgė ir gėrė. Po pietų p. S. Bujanauskas tost-masteris pakvietė SLA. veikėjus pakalbėti. Kalbėjo apskr. pirm. B. Vedeikis ir savo kalboje kvietė visus SLA. narius prie bendro veikimo. Nūrodė, kad kerštavimai, ypatiskumai, neapykanta neša didelę bledį organizacijai.

Antras kalbėjo SLA. P. Tarybos narys, Dr. Stanislovaitis. Kalbėtojas nurodė, kad dabar SLA. Centre ir Pildomojoj Taryboj daug geresnė tvarka yra, negu pirmiausia buvo. Sakė, kad visi Pildomosios Tarybos nariai su atsidavimu darbuojasi del SLA. labo. Sulig daktaro nuomonės, kaip Centre, taip 4-tam apskritvy vis einama prie geresnės tvarkos.

Trečias kalbėjo 4-to apskričio sekretorė p-lė O. Ažunariūtė, kuri savo kalboje kvietė visus prie veikimo, o labiausiai kreipė dėmę į jaunimą. Taipgi kalbėjo p. T. Matas ir nurodė, kad lietuvių čia augusiam jaunimui reikia butinai prigulėti prie SLA. ir su seniais SLA. veikėjais bendrai veikti, nes jaunuolių atskiras veikimas nėra taip daug pasekmingas SLA. labui.

Kalbėjo dar eilė veikėjų ir valdybos narių. Atleiskite, kad neužėmus daug vietos organe, neminėsiu vardų. Visi savo kalbose reikšė pageidavimą sutikime ir bendrai dirbti del Susivienijimo. Visi delegatai ir svečiai ilgai nepamirš ansonietų kuopos veikėjų svetingumo ir mandagumo, ypatingai gspadinių ir gspadorių nuostumdumo.

Antra Sesija.

Pradžioj antros sesijos svarstoma J. Jenuškevičiaus Jr. ir p-lės Petruškevičiūtės reikalas tvėrime New Britaino jaunuolių kuopos. Tame reikale valdyba pateikė suvažiavimui rekomendaciją. Po diskusijų rekomendacija priimta ir pakėlimu rankų užtvirtinta. Čia nemanda gumas pasireiškė iš svečių pusės. Bet po kelių minučių darbas ėjo pilnoje tvarkoje.

Čia pažymėsiu svarbesnius nutartimus del organizacijos ir lietuvių labo. Nutarta sekančią pavasarį surengti aviacijos dieną ir kviesti draugijas prie bendro darbo. Pelnas bus pasiskirtas finansavimui Antros Lituaniškos skridimo. To darbo komisijos pirm. T. Matas, pa-

gelbininkas Dr. Stanislovaitis. Buvo renkamos aukos pastatyti paminklo žuvusiems lakunams Dariui-Girėnui, surinkta apie \$15.00.

Nutarta sekančią žiemą bendrai su jaunuoliais surengti balių Waterbury, Conn.

Buvo skaitytas laiškas nuo buvusio 4-to apskr. izdininko p. J. Mikalausko. Laiške p. Mikalauskas prizada ateityje prie pirmos progos atsiskaityti su apskričių finansais. Valdyba į delegatą p. Mikalausko prizadus priėmė su pasitikėjimu.

Valdybą perrenkant paliko tie patys: pirm. B. Vedeikis, vice pirm. P. Labanauskas, sek. O. Ažunariūtė, izdininkas S. Bujanauskas, izdo glob. J. Sekys ir p. Šolis, org. A. Birieta.

Sekantis suvažiavimas įvyks Bridgeport, Conn. Sekančią vasarą išvažiavimas bus surengtas Ansonia, Conn. Suvažiavimas pagerbė mirusius SLA. narius, taipgi pagerbė žuvusius lakunus Darių-Girėnų. Sudainuota Lietuvos Himnas ir suvažiavimas uždarytas.

Nuo savęs noriu keletą žodžių pridėti apie šį apskričio suvažiavimą. Gal žingaidu bus žinoti visiems SLA. nariams apie dabartinę tvarką apskričių.

Apskritys turi sau pasigaminę įstatus ir naujai tvarkosi. Apskričio finansai irgi kopuikliausia sutvarkyti. Kontroluojama apskričio turta trys Valdybos nariai: pirm., Sekr ir izdininkas. Izdo globėjai stropiai daboja apskričio finansus, nes už savo darbą neša atsakomybę.

Šiame suvažiavime delegatai persitikrino, kad apskritvyje nauja tvarka, nauja idėja, iš valdybos pusės rimtumas, teisingumas ir veiklumas. Delegatus tiesiog sužavėjo tokia apskričio padėtis. Visi delegatai pripildyti upo ir energijos pasižadėjo veikti kuopose su atsidavimu.

A. Birieta,
SLA. 4-to apskr. org.

IS SLA. KUOPU DARBUOTES

ALBANY, N. Y. SLA. 235 Kp. Komisijos Pranešimas.

SLA. 235 kuopos pereinatas su sirinkimas buvo gana skaitlingas ir gražus. Todel buvo daug dalykų apkalbėta ir vykdoma. Šiuo SLA. 235 kp. narių pranešime atsilankyti į sekančią susirinkimą skaitlingiau, nes turime daug svarbių dalykų aptarti, kurie liko nuo pereinatos susirinkimo, kaip tai: balius rengimas, naujo apdraudos skyriaus įvedimas, kuris buvo skelbiamas per „Tėvynę“ ir keletas kitų svarbių dalykų.

Sekantis susirinkimas įvyks spalio 5 dieną, pas K. Bičkų kaip ir pirmiausia. Prasidės 8 val. vakare.

Komisijos Narys.

CHICAGO, ILL.

IS SLA. 260 Kp. Darbuotės. SLA. 260 kuopos naktinis piknikas įvyko rugsėjo 9 d., Miliausko Darže. Buvo tai tikrai nepaprastas naktinis išvažiavimas, kurį surengė moterų komisija. Žinoma, moterų viska tokio nepaprasto ir prašmatnesnio sugalvoja, negu kas kitas. Tad ir šiuo kartu minėtas išvažiavimas buvo daug skirtingesnis už visus kitus išvažiavimus, už tai, kad čia, po atviru dangum, buvo duodamas puikus programos: dainavo dainininkė p-lė Šarkaitė, dainininkas Stasys Rimkus ir artistas Juozas Babravičius. Visi trys dainininkai taip puikiai sudainavo, kad publika nenorėjo jų paleisti ir jie buvo priversti

padainuoti po porą dainelių magaryčioms. Dainininkams kompanavo p-lė Palionitė ir Varasius. Programo vedėja buvo ponja Gribienė. Po programos vėl prasidėjo linksmi šokiai ir gražios dainos, kurios tęsėsi ligi pat ryto.

SLA. 260 kuopos vardu ačiuoju visiems dainininkams, kompanistams, taipgi „Margučiai“, už gerą išgarsinimą, taip pat „Naujienoms“ už skelbimus ir p. J. S. Vitkui už padėdą, kuri nuvežė svečius į pikniką. Ačiu visai rengimo komisijai už rupestingą surengimą ir sutvarkymą ir visai visuomenei, kuri taip skaitlingai į parengimą atsilankė.

M. Pallock.

NEW KENSINGTON, PA.

SLA. 192 Kp. Balius.

SLA. 192 kp. rengia linksma balių šeštadienį, spalio 14 d., š. m., bendrai su ukrainais Ukrainų salėje, 4th Ave, ir 14th St., Arnold, Pa. Balius prasiudės lygiai 8 val. vakare ir tęsis iki vėlumos. Įžanga tik 10 centų asmeniui; vaikams dykai. Visi New Kensingtono, Arnold ir apylinkės SLA. nariai ir visi lietuviai nuoširdžiai esate kviečiami į šį parengimą atsilankyti, nes tai bus pirmutinis šio rudens balius. Muzika bus kopuikliausia ir visi, ypatingai jaunimas, galėsėte iki socialiai prisijokti. Rengimo Komisija deda visas pastangas, kad šis SLA. 192 kp. balius, būtų linksmausias ir todėl nėra abejonės, kad kiekvienas atsilankęs bus pilniausiai patenkintas.

Kuopa Gyvuoja Neblogai

Šia proga noriu priminti, kad SLA. 192 kuopa laikosi neblogai, nors ir gana sunkius laisvus gyvenome. Kai laikai tikrai pagerės, tai nėra jokios abejonės, kad mūsų kuopa nariais padidės. Yra keletas vietos lietuvių, kurie norėtų prisirašyti prie SLA. 192 kp., bet bedarbei spaudžiant nėra išgalų į organizaciją įstoti. Tačiau pasitikiu, kad su laiku ekonominė padėtis pagerės ir tuos gerus lietuvius bus galima prie mūsų kuopos prirašyti.

A. Patelimas,
SLA. 192 kp. sekr.

SHENANDOAH, PA.

Atsakymas P-nui V. Visockiui Gerb. SLA. 303 kp. nariai! Gal ne vienas jūs pastebėjote „Tėvynės“ numerį 38 atsiųskimus kaslink korespondencijos, tipus „Tėvynės“ numerį 35, kur rašoma apie p. Visockio klaidą.

Šiuo turim pranešti, kad p. Visockio žmona atsilankė pas kitos kuopos viršininkus ir įgaliojo p. Paulavičių ir p. Bernatonį pranešti, kaip išties dalykų esama. Jei yra kokių apšėimimų p. Visockio, kas būtų nedora, tai ponja Visockienė apsiima visą atsakomybę. Vienas dalykas, tai kad mes nenorime p. Visocką įžeisti. Jeigu mes ką nors neteisinau pagarsiname — tą dalyką atšaukiame. Bet ponja Visockienė dabar yra pranešus, kad ji atmokėjusi iš savo ypatingo turto, kad p. Visockį išgelbėjusi iš legališko „ermyderio“.

Ponas Visockas pats gerai žino, kad jis klaidą padarė ir jį išgelbėjo tik jo žmona. Todel tegul jis įrodo, kaip mes — Paulavičius ir Bernatonis — įžeidėme.

Ponę Visocką pakviečiame sykiu dirbti kuopoje, bet pinigų ir savo rankas neįims be pirmininko ir sekretoriaus.

Beje, po tuo rašiniu yra pasirašę 7 nariai. Bet mes norime pranešti, kad nekurie tų narių nesilanko į susirinkimus,

tai kaip jie gali pasirašyti ant tokio rašto? Jeigu nariams buvo pranešta rugp. mėnesio susirinkime, į kurį atsilankė 36 nariai, tai ką 7 žodis reiskia prieš minimą skaičių. Juk tie 7 nariai nevaldo kuopos. Taipgi norime pridėti, kad yra liudininkų, kurie gali paliudyti, kaip p. Visockas šitą dalyką veda.

J. Paulavičius,
M. Bernatonis.

Jeigu čia yra nors vienas neteisingas faktas, tai aš, Visockienė, apsiimu atsakomybę, nes aš manau, kad nėra ko bijoti prieš teisybę.

P. Visockienė.

GRAND RAPIDS, MICH.

Atsakymas J. Lapinskui.

„Tėvynės“ 38 num. tilpo p. J. Lapinsko korespondencija, kurioje pritepta visokių nesąmonių ir neteisybės kaip SLA. 60 kuopos reikalais, taip ir mano adresu. Į visus tuos užmetimus ir įtarimus neatsakinsiu, viena delto, kad Redakcija ir „Tėvynės“ skaitytojams jau yra žinoma kaip nepamatuotai aš esu kaltinamas ir kokiomis neteisėtomis priemonėmis bandoma mane pralalinti iš finansų raštininko vietos, o antra, neapsimoka brangų laiką gaisinti tokioms polemikoms ir bereikalingai vietą užimti SLA. organe.

Tarpe kita primetama man ir vienas naujas priekaištas ir kaltinimas, todėl šiuo noriu ir tai pasiaiškinti ir matau reikalo tą melą atremti. Tarpe kita, p. J. Lapinskas sako, kad jam pranešęs p. J. Smilgius buk aš išdavęs net 18 persikėlimo lakštų SLA. 60 kuopos nariams, kurie visi buvę skolingi SLA. 60 kuopai. Tokis man primetamas kaltinimas, yra grynų prasiimanimu ir kaip tokį p. Lapinsko žygį pavadinti, tai palieku pačiam skaitytojui spręsti.

Tikroji padėtis sulig persikeliančių narių į SLA. 42 kuopą yra tokia: aš išdaviau viso tik vieną persikėlimo lakštą iš 60 kuopos į 42 kuopą. Tuo nariu yra J. Martinkevičius, kuris yra užsimokėjęs iki vasario mėnesiui, 1934 m., tai net 5 mėnesius išanksto, kuomet persikėlimo lakštas p. Martinkevičiui išduotas. Kitiems 17 narių jokių persikėlimo lakštų neįsivadavau ir SLA. Sekretorius gali tai paliudyti.

Ką J. Lapinskas manė atsiekti tokius nepamatuotus prasiimanymus mano adresu skelbdamas, tai aš nesiimu spręsti. Bet kiekvienas bešalus žmogus vienatį išvadą tegali padaryti, kad p. Lapinskui rūpėjo ir rupi kuoklyščiausiai mane apšėižti SLA. narių akyse.

Toj pačioj korespondencijoj p. Lapinskas sakosi sutikęs pildyti SLA. konstituciją ir įstatus. Kodėl tad p. Lapinskas, kaip kuopos pirmininkas ir respondentas, nepaaiškina S. L. A. narių žiniai kuriais sumetimais nubėgote į valdišką teismą kovoti su SLA. Prezidento ir Sekretoriaus patvarkymais, kuomet konstitucija aiškiai sako, kad kuopos ir jų nariai privalo pildyti SLA. Pildomosios Tarybos patvarkymus ir įsakymus elgtis sulig konstitucijos nurodymų? Be niekur nieko patruktė mane į teismą už neatidavimą knygų ir kuopos arkvyo. Tad kur jūs suradote tokį leidimą konstitucijoje eiti į teismą be nuosprendžio Pildomosios Tarybos ir be apeliacijos į sekančią SLA. Seimą? Pagalau, kur suradote tokį skyrių konstitucijoje, kad su padavimu prieš mane nepamatuoto skundo kartu galėjote mane nubauti net pralalinti mu iš urėdo, net be jokio tardymo ir man primetamo kaltinimo įrodymo? SLA. konstitu-

SLA. NARIŲ TRIBUNA

NAUJŲ APDRAUDOS SKYRIŲ ĮVEDIMO SUSIVIENIJIMU KLAUSIMU

Mano supratimu, Įstatų Komisija turėtų pirmiausia pagaminti arba prirengti projektą kaslink proponuojamos naujos apdraudos skyrių Susivienijime. Įvedimas naujų apdraudos skyrių, kad galėtų nariai apsidrausti ant augštesnio apdraudos laipsnio, gali būti ir naudingas mūsų organizacijoj. Bet kaip įgyvendinti šį dalyką? Pirmiausia reikia nariams pateikti planą tuomet nariai ir narės galės diskutuoti šį dalyką. Pirmiausia nariai turėtų žinoti kokius reikalavimus stato įvairios valstijos, tai yra įvairių Valstijų Apdraudos Departamentai, kaip turėtų tą darbą pradėti, nes įvedimas augštesnių skyrių pakeičia visos organizacijos vairą ir padaro panašiu apdraudos kompanijų veikimą, o ne taip, kaip kad dabar kad esame fraterna- lė pašelpos organizacija. Valstijos, kuriose nesam įregistruoti, įvedus skyrius „Endowment“ ir kitokius, kad galėtų narys mokėjęs, sakysim 10-20 metų ar panašiai gauti sutartą sumą pinigais, jau tas padaro organizaciją lyg „Life Insurance Co.“ ir čia jau susidursim su Valstijų reikalavimais.

Man rodos narius raginti šį dalyką diskutuoti kuopų susirinkimuose, tai yra apdraudos klausimą, yra netikslu, nes eiliniams nariams didžiojo, sakysim kokiai 90 nušimėjų, šis klausimas nėra suprantamas ir reikalauti iš jų diskusijų šiam klausime būtų visai bereikalingas laiko gaisinimas. Aš esu tikras, kad ir mūsų Pildomosios Tarybos ne visi nariai pilnai supranta apdraudos klausimą, išimant advokatus, kurie dabar tiniu laiku ir praity, kaip man teko dalyvauti trijuose SLA. Seimuose, daug interesuojasi SLA., bet už tai gauna atlyginimą. Čia jau reikia žinoti įvairių Valstijų Apdraudos Departamentų reikalavimus, taigi yra advokatų darbas. Kaip sakiau, Įstatų Komisija turi pateikti planą, tik tuomet nariai galėsime diskutuoti kuopų susirinkimuose šį klausimą.

Kodėl aš taip sakau? Štai del ko: turbūt bus jau apie 2 metai tam atgal aš parašiau į organą „Tėvynę“ straipsnelį klausimu atgaivinimo fondo, kuris randas mūsų SLA. konstitucijoje, butent „Fondas šelpimui narių ir jų šeimynų nelaimėje“. Mano tikslas buvo paraginti P. T., kad stengtųs ką nebut daryt, kad pagelbėjus nariams, kurie netekę darbo negali užsimokėti duoklių. „Tėvynės“ organo Redakcija padėjo pastabą, kad negalima tas

cija aiškiai nusako, kad negalima bausti SLA. nario, juo labiau viršininko, be ištardymo ir be išnagrinėjimo primetamo skundo. Tokiam tardymui ir procedurą konstitucija nurodo. Ar taip jūs pasielgėt su skundu prieš mane? Ar taip pildomės SLA. konstituciją ir įstatymus, kaip kad pasigiriate savo korespondencijoje?

Jeigu nenustosite mane šmeižti ir niekinti ir toliaus, tai busių priverstas teisėtomis priemonėmis SLA. organizacijos ribose save apginti nuo tokių jūsų atakų. Jei ir tas negelbės, tai pagaliau šio krašto įstatymai apsaugoja piliečių garbę ir ramybę.

A. J. Bernotas,
SLA. 60 kp. fin. rašt.

padaryti ir prie progos SLA. P. Taryba paaiškins kodėl tas negalima“. Pakol kas dar ir iki šiol tas nebuvo padaryta.

Praeitam SLA. 37-tam Seime Pittsburgh, Pa., aš buvau pakėlęs šį svarbų klausimą ir buvau padaręs įnešimą, kad reikiatgaivinti virš minėtas fondas, bet kitas padarė pataisymą, kad palikti tas darbas P. T. ir mano įnešimas neperėjo, tapo palikta Pildomajai Tarybai tas darbas sutvarkyti. Tiesa, P. T. pradėjo dalyti paskolas nariams, kurie negali užsimokėti duoklių, bet tik su ta sąlyga, kad kuopos atsakys, jeigu narys neatsilygins paskirtu laiku. Turbut pirmutinė mūsų SLA. 212 kp. pareikalavo, kad P. T. skolintų tiesiog nariui su pritarimu kuopos. Mes tai motyvavom tuomi, kad jeigu narys pasitrauks iš SLA. tai mūsų organizacija neturės nuostolių, nes narių įmokėti pinigai pasilieka Centre. Ir daugiau kuopų pritarė tam ir dabar jau yra skolinama tiesiog nariams ir pakol bus tame fonde pinigų, bus daug pagelbėta nariams.

Tokiu būdu kad ir Centras, arba P. T. aiškiai neparmatė dalyko iš sykio, bet dabar, rodos, tas dalykas jau gana gerai sutvarkytas ir nariai gauna pagelbą. Mano supratimu, dabartinio laiku turėtum daugiausia laiko ir energijos pašvesti, kad kaip nors palaikyti senus narius prie organizacijos pakol laikai pagėrės. Ir visus dolerius dėti į tą fondą, kiek galima, kad palaikius narius, kurie negali užsimokėti duoklių.

Dabartiniais laikais ir didžio sios apdraudos kompanijos yra gerai prispaustos šios depresijos, o jau panašios, kaip mūsų SLA. organizacijos, gana sunkiai paliestos, todėl dabartinio laiku su įvedimu naujų apdraudos skyrių turėtum labai atsargiai veikti. Pirmiausia Įstatų Komisija turėtų patalpinti organe „Tėvynę“ Susivienijimo Lietuvių Amerikoje čarterį, tuomet nariai žinotumėm kas mūsų čartery yra inkorporuota ir kas galima veikti šiuo klausimu ir ar galima?

Todel aš manau ir pageidauju, kad Įstatų Komisija pateiktų platų planą kas link naujos apdraudos įvedimo Susivienijime. Kaip ir kas būtų reikalaujama iš mūsų organizacijos Valstijų Apdraudos Departamentų ir kiek reikėtų mokėti į naujus apdraudos skyrius. Jeigu P. T. permato reikalingumą tokių skyrių mūsų organizacijoje, tai turėtų, kaip sakiau, pateikti platų planą, kaip tas galima būtų įgyvendinti mūsų organizacijoj. Reikalauti, kad kuopos svarstytų šį klausimą yra visai bergždžias darbas ir laiko gaisinimas.

Aš manau, kad dabartiniu laiku geriausia dėti pastangas, kad palaikius, kaip augščiausia, senus narius ir dėti pastangas, kad nariui priklausius per kokią 15 ar 20 metų organizacijoje ir negalint užsimokėti duoklių, nereikėtų apeleisti SLA., kuomet narys jau posenęs ir daug dirbęs organizacijai, negalės daugiaus apsidrausti del senatvės. Taip jau bandyti laikyti, kad nereikėtų narius apdėti didesnėmis mokėtimis. Bent šiais depresijos laikais aš manyčiau, kad nėra reikalo skubintis su nauja apdrauda pakol laikai nepagėrės, nes daug narių ir tuos augštesnius skyrius negausime dabartiniais laikais, kuomet ir dabar

(Tąsa ant 5 pusl.)

Kelionės Ispudžiai

Rašo J. M. Tumavičienė.

(Tąsa)

Taip man besvarstant, pabaladojo į duris. Paprasčiau įėjti. Įėjo žemaitiško tipo vyras ir į mane prakalbėjo lietuviškai, pasiūlydamas, gal noriu vakeri. Man net akys šviesios pasidarė ir širdis nudžiugo, kad sutikau lietuvių ir atvirai su juo kalbėjau. Manau sau, o ką — čia tikra Lietuva! Kaip but malonu, kad jau būtų Lietuvos pusėje, o dabar Vokietijoje... reikės rytoj eiti per rubėžių į Lietuvą... Pasirodė, kad tas vyras yra viešbučio tarnas. Jo paprasčiau arbatos ir užkandų duonos su sviestu. Jis man atnešė ir paklausė, kokių laikų norėsiu išvykti rytoj. Aš jam sakau, išvyksiu kada eis traukinys į Klaipėdą. Jis man paaiškino ir atsisveikino.

Patyrimai Tilžėje.

Traukinio nuvarginta, pavakarieniavus atsiguoliau ir užmigau. Bet vos švintant jau nenoriu nei miego, tik laukiu, kad greičiau galėčiau vykti į Lietuvą Tėvyne. Viešbuty laikrodžio nebuvo, mano kelionėje sustojau. Na, pagaliaus, atsisakau nusiprausiu, apsiirengiau ir jau birželio 27 dienos rytas. Neužilgo subarskino į duris ir mano vakarykščias pažįstamas lietuvis. Jam įėjus į kambarį, pradėjau jį klausyti, kaip čia žmonės gyvena, kuo užsiima? Tarnas paaiškino, kad čia viešbuty turįs nebologą tarnybą, nes kaip mokas kelias kalbas, tai ir esa nebologas. Dar turiu daug laiko kol traukinys eis, tai ir bandžiau kodaugiau sia su juo išsikalbėti. Jis pasisako esąs vokietis. Tai, klausiu jį, kur lietuviškai išmokot? Sako:

— Per karą aš buvau Lietuvoje. Mano tėvas lietuvis ir aš buvau lietuvis, bet dabar jau aš priguliu prie vokiečių. Kas iš tos Lietuvos, mažai žina... ir taip peikiantį pradėjo kalbėti apie Lietuvą.

Man pasidarė labai nesmagu ir aš nežinojau nei ką jam atsakyti. Man širdį skausmas suspaudė... Tik po valandėlės su skausmu širdyje sau manau: Ne jis vienas „tautos išgama“, yra daug tokių! Amerikoje bolševikai ir kitur. Ir toji pačioji Vokietijoje yra nemaža tokių, kurie spiauna ant savo tėvynės ugnimi ir visaip pliaukšia prieš Lietuvą. Rodos, reikėtų džiaugtis, kad pagaliau turime nepriegulmingą Lietuvą, kuri dar taip neseniai buvo svetimų pa-

SLA. NARIU TRIBUNA

(Tąsa nuo 4 pusl.)

tinių mokesčių nekurie negali užsimokėti.

Žinoma, gali but ir geras dalykas, bet, kaip sakiau, pirma turim turėti planą, o tik tuomet jau diskutuoti ir reikalauti, kad nariai diskutuotų kuopų susirinkimuose. Manau, kad ir daugias narių išsireikš šiuo klausimu, tas būtų pageidaujama.

J. Marcinkevičius, SLA. 212 kp. narys.

Nuo Redakcijos. Nei SLA. Pildomoji Taryba, nei Įstatymų Komisija nesulys Susivienijimui tokių apdraudus papildymų, kurie prieštarautų SLA. čarteriui ir valstybių apdraudus įstatymams. Kiek mums žinoma, tai Įstatymų Komisija renka medžiagą ir ruošia sumyčių skyrių įvedimui taisykles, kurias, be abejonės, atstatinkamu laiku paskelbs „Tėvynėje“ visų narių žiniui.

Štai turiu naujus čėverykus ir kai ką daugiau.

— Ką del savo naudojimo vėžate, tai galima — paaiškino munitinės viršininkas šypsodamas. — Gal ką pirkote užsieny pardavimui Lietuvoje?

Viskas sutvarkyta. Stoty išpildė kvitą багаžo pasiuntimui į Biržus, už ką man reikėjo užsimokėti. Bagazą pasiunčiau „mažąja skuba“, tai pigiau kainuoja. Dolerio kainai nukritus, apmokėjimo doleriais neprima, o aš kitokių pinigų neturiu, tik Amerikos dolerius. Susidarė tulas nemalonus. Munitinės valdininkai patarė man nuvykti į banką ir išsiimti dolerius į litus. Pasiaukinau, kad aš neturiu nė vieno cento lietuviškais pinigais, tai nei autobusu neturėsiu kuo užsimokėti. Tuomet vienas viduramžis valdininkas išsima 50c. ir man duoda. Nenoriu imti, o jis man pastebi, kad jei jis nebijo man paskolinti, to ko aš turiu bijoti paskolą priimti. Pagaliau kilo abejonė, kad bankai jau gali buti uždaryti. Bet man reikalingi Lietuvos pinigai ir reikia jų kur nors gauti. Tuomet priminiau jiems apie „taksi“ ir jie man pašaukė vėžę, kuris nuvežė mane net į kelis benkus, bet visi jau buvo uždaryti. Tuomet vėžikas nuvežė mane į vieną viešbutį, pas savo pažįstamą, kuris ir iškeitė man 10 dol. Lietuvos pinigais. Gavau už 10 dol. 70 litų ir 50 centų. Sugrįžus į stotį apmokėjau vėžikui ir už persiuntimą багаžo į Biržius.

— Gal ir busiu...

Man dar reikėjo laukti pusvalandis. Stotyje besėdint prie jo vokiečių konduktorius ir paklausė manęs, kur aš važiuoju?

— Į Klaipėdą! — atsakau jam.

Jis pradėjo žemaitiška tarne gražiai lietuviškai kalbėti. Čia vėl man pasidarė linksniau ir aš jam sakau:

— Čia senovės laikuose buvo Lietuva.

— Ne, čia niekados nebuvo Lietuva — jis tikrina mane.

— Juk čia yra Prūsų Lietuva! — aiškinu jam.

— Čia tik buvo spausdinama lietuvių spauda, bet šis kraštas niekad nebuvo Lietuva — jis atkerta mane.

— Bet senovės laikais, kuomet Lietuvą valdė mūsų kunigaikščiai — priešinuosi jam.

— Kuomet Vytautas norėjo įvesti čia lietuvių kalbą, tai jį užmušė — jis naiviai bando mane pamokyti istorijos.

Matydama, kad su juo nesuikalbėsiu del lietuviškumo, tai paklausiau kur jis išmoko lietuviškai kalbėti. Tai pati istorija: per karą buvęs Lietuvoje ir net man tulas vietas pasakė, kuriose jam teko buti.

Jau ateina traukinys ir su juo turėjau atsisveikinti. Tik įlipus į traukinį pro langą jam dar atsakiau:

— Ateis laikas ir šis kraštas bus Lietuva! Kaip jūs nemant, kad Klaipėda bus Lietuvos dalimi, taip dabar ir Vokietijoje yra nemaža tokių, kurie spiauna ant savo tėvynės ugnimi ir visaip pliaukšia prieš Lietuvą. Rodos, reikėtų džiaugtis, kad pagaliau turime nepriegulmingą Lietuvą, kuri dar taip neseniai buvo svetimų pa-

Jis tik galva palingavo ir traukiniui einant viens kitam rankom pamojavom. Traukiniu važiuodama buvau labai sujau-dinta, nes tie su Lietuvos priešais pasikalbėjimai labai paveikė mano jausmus. Manau sau, ir šis niešas per karą buvo mūsų tėvynėje, plėšė jos turtą, mūsų brolių ir sesučių skausmais ir ašaromis lėbavo, jų kruviną prakaitą gėrė.

Lietuvos Munitinėje

Netrukus privažiavome Pa-gėgių stotį ir čia turėjome per-eiti muitinę. Reikėjo atidaryti čemodanus ir Lietuvos valdininkai peržiūrėję prispaudė ženklelius ir viskas tvarkoje. Tuomet atėjo traukinys ir mums parodė į kurį vagoną reikia įlipti. Mat tarpe dviejų bėgių yra platforma ir abiem pusėm eina traukiniai.

Apie 2 val. po pietų jau buvome Klaipėdoje. Čia jau radau mano pasiūtą bagazą ir munitinėje reikėjo jį atrakinti. Mandagiai paprašė munitinės viršininkas atidaryti bagazą. Patikrino ir paklausė ar ne-vežu naujų prekių.

— Ar gi mes galime vykti į Lietuvą su senais, nudėvėtais drabužiais — aiškinuosi jam.

(Daugiau bus)

Kodel Neskrendama iš Lietuvos į Ameriką

Man atostogaujant Amerikoje, daugelis klausinėjo, kodel niekas neskrenda iš Lietuvos į Ameriką? Kadangi to priežas-tis nevisiems žinoma, tai pasi-stengsiu nors trumpai paaiš-kinti.

Pirmiausia turiu pasakyti, kad me tik iš Lietuvos, bet ir iš visos Europos daug mažiau kas skrido į Ameriką, negu iš Amerikos į Europą. Visi žino-me, kad Willy Post'as apskrido apie žemės rutulį, lėkdamas į rytus, į Europą, o ne į vaka-rus. Francužų lakunai Coll ir Rossi iš New Yorko nuskrido į Bagdadą be nutūpimo ir tuo pastatė pasaulinį tolumo rekor-dą.

Paviršutiniai pagalvojus, at-rod, kad tuodviem fracužam būtų buvę daug patogiau skris-ti iš Francijos, pav. iš Pary-žiaus į Ameriką, nes būtų ne-reikėję iš Francijos čia to lėk-tuvę gabenti. Ten, vietoje, jų dirbtuvėse, būtų viską sutvar-kę, sustatę, paruošę. Dabar gi turėjo ten lėktuvą pastatę iš-mėginti, vėl išardyti, atvežti į Ameriką ir išnaujo sustatyti.

O juk tai ne dėžės atidarymas ir uždarymas: viskas turi buti atliktas rupestingai. Be to, jie tenai daugiausiai skraidė, te-kiantį aerodromas jiems gauti įprastas, tai ir pakilti jiems ten būtų lengviau. O kad paki-limas lakunui svarbus momen-tas, tai parodė italų generolo De Pinedo avarija: jis bekil-damas žuvo.

Taigi, delko visi stengiasi lėkti iš Amerikos į Europą? Gal del to, kad prieš savo ne-žinomą likimą nori pamatyti kaip atrodo Amerika?

O ne! Čia visai kita priežas-tis.

Svarbiausia priežastis — at-mosferinės sąlygos. Jau senai meteorologijos nustatyta, jog viešpataujantieji vėjai Atlante pučia iš vakarų į rytus. O kas dar neužmiršo tėvynės Lietu-vos, tai, be abejo, atsimena, kad ten lietus ir vėjai atei-davo dažniausiai iš vakarų.

Taigi netik Atlante, bet ir sausumoje viešpatuoja daugiau siai vakarų vėjai.

Ko gijos gi reikšmės skridimui turi tie vėjai?

Reikšmė labai didelė. Štai konkretis pavyzdys: visiems te-ko girdėti, kad vieno aeroplano greitis — 200 kilometrų per valandą, kito — 300 kil. ir tt. Čia reikia suprasti, kad tokio greitumo aeroplanas pasiekia tik tada, kai visai ramus oras prie tam tikros temperatūros, oro slėgio ir drėgmės. Šių elementų bent kuriam pasikei-tus, pakitęs ir aeroplano grei-tumas.

Kadangi temperatūra, oro slė-gimas (kuris iki 1,000 metrų augščio žymiai nepasikeičia) ir drėgmės pasikeitimai didelio skirtumo greiui nedaro, tai apie tuos elementus ir nekalbė-siu.

Didžiausios įtakos greiui turi vėjas. Imkime toki pavyz-dį. Aeroplano didžiausias grei-tumas 200 kilometrų per valan-dą. Motoras 400 H. P. jėgos. Gazolino eikvoja 40 kilogramų (apie 14 galionų) per valandą. Skrendame iš New Yorko į Kauną 7,000 kilometrų. Vėjas pučia iš vakarų į rytus greitu-mu 10 metrų per sekundą, kas lygu 36 kilom. per valandą (to-ki vėjai būna labai dažnai, o Atlante beveik visuomet.)

Mums taip skrendant 200 kilometrų per valandą ir vėjui pučiant iš užpakalio 36 kilo-metrus per valandą, mūsų grei-tis bus 200 klm. per valandą

plus dar vėjo greitis 36 klm. per valandą — viso 236 kilo-metrai per valandą.

Ramiam orui esant, mes, skrisdami 200 kilometrų grei-tumu, pasiektume Kauną (at-stumas 7,000 klm. dalinant iš 200) per 36 valandas.

Pučiant gi vėjui iš užpakalio 10 metrų per sekundą, mes pa-siektume Kauną penkiomis va-landomis greičiau, t. y. reikėtų skristi nepilnai 30 valandų.

Reikia neužmiršti, kad daž-nai pasitaiko vėjų ir po 20 me-trų per sekundą greitumu. Ta-da Kauną pasiektume dešimčia valandų greičiau, t. y. maž-daug per 25 val. 20 min.

Jei mes paimsimė moderni-s-kiausių motorų, kurio viena ar-klio jėga eikvoja per valandą 100 gramų gazolino, o transat-lantiniam skridimui, paprastai, vartojami motorai 400 H. P. jė-gos, tai pamatysim, kad toks motoras išsikvos per valandą 40 kilogramų, o per visas 35 skridimo valandas — 1,400 ki-logramų (apie 3,500 svarų) gazolino, jei oras būtų visiškai ramus.

Atsitikime, jei vėjas pūstų iš užpakalio 10 metrų sekundai greitumu, gazolino tai kelionei reikėtų 1,200 kilogramų. O pu-čiant vėjui 20 metrų — rei-kėtų tik 1,000 kilogramų.

Dabar vaizduokimės, kad mes skrendam iš Lietuvos į Ameriką. Jėgu oras būtų visai ramus, tai iš kur skristi, ar iš Amerikos, ar iš Lietuvos, jo-kio skirtumo nesusidarys. Bet visai ramias oro per taip dide-lį atstumą niekados nebuvo ir nebus. Dažniausiai, kaip pir-miau minėjau, pasitaiko vaka-rų vėjai, del to ir skristi rei-kėtų prieš vėją.

Kyla klausimas, kaip vyktų skridimas prieš vėją, pučiantį 10 metrų, arba 36 metrus per valandą greitumu. Čia jau vė-jas netik nepadės, bet dar truk-dys. Aeroplanas skrisdamas 200 kil. per valandą, tikreny-bėje nuleks tik 164 kilometrus del to, kad vėjas jį sulauko po 36 kil. kas valandą. Kitaip sa-kant — pūsdamas iš užpakalio tasai vėjas pastumia aeroplana kas valandą po 36 kilometrus pirmyn, o pūsdamas iš prieša-kio — atstumia po tiek pat ki-lometrų atgal.

Taigi, skrisdami tuo pačiu aeroplanu prieš vėją įstengtu-me atlikti tą kelionę tik per 42 val. 40 min., vietoje 30 valan-dų skrendant pavėjui, o gazoli-no reiktų pasimti ne 1,200, bet 1,900 kilogramų (4,500 svarų). O jei vėjo greiitumas būtų 20 metrų per sekundą, tuomet aeroplanas galėtų skris-ti prieš vėją tik 124 kilom. per valandą ir tai pat kelionei rei-kėtų net 56 valandų laiko. Ga-zolino gi, vietoje 1,000 kilgr. reiktų net 2,240 kilogramų (5,600 svarų).

Reikia nepamiršti, kad gazo-lino inama del atsargos dau-giau, negu faktinai reikia. Tuo būdu aeroplanas dar daugiau apsunkinamas.

Skrisdami iš Amerikos į Eu-ropą, lakunai pasiima gazolino tiek, kad užtektų visai keli-o nei esant ramiam orui ir dar dešimties valandų skridimo at-sargai, visokiems netikėtumam. O jau lekiant iš Europos į A-meriką, reiktų turėti galvoje, kad bus priešingas vėjas, apie kurio svarbą skridimui mes jau kalbėjome.

Dabar, manau, bus aišku, ko-del dažniausia skrendama iš A-merikos į Europą, o ne iš Eu-ropos į Ameriką.

Paskutiniaiiais metais aviacija žengia didžiausiais šuoliais pir-

myn. Lietuvoje konstruktuoja-mi plnk. Gustaičio lėktuvai A. N. B. Moderniškumu jie nei kiek neatsilieka nuo kitų val-s-tybių, o net dar ir tobulesni. Del to mūsų aviatoriai tikisi ir laukia, kad gal neužilgo mes turėsime savos konstrukcijos lietuvišką lėktuvą transatlanti-niam skridimui. O mūsų laku-nai, kaip vienas, pasiriję ir pa-sirengę kaip galima greičiau itališkų mastu Amerikos lietu-vius aplankyti.

Povilas Nakrošis, Liet. Aviacijos Leitenantis.

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS dženitorius prie 6 šeiminų namo priežiūreimo E. New York. Graži vieta ir gaus 4 kam-barius damokant rendos 7 dol. mė-nesniui. Telefonuokite: Newtown 9-5016 arba rašykite laišku: J. Stan-kuo, 84-48 — 63rd Rd., Elmhurst, L. I. N. Y. Prie 14th St. Line sub-way. Galima nuvažiuot New York-an į 20 minutų, Brooklynan -- į 15 minutų.

Kuopu Susirinkimai

New Britain, Conn., SLA. 34 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks ket-ter ge, spalio 12 d., 8 val. vakare, Lie-tuvių Svetainėje, 354 Park St. Todel kuopos nariai malonėkite atsilanky-ti, nes yra daug svarbių reikalų ap-kalbėjimui kaslink kuopos gerovės.

P. P. Pilipauskas, sekr. Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kp. bertaininis susirinkimas įvyks 8 d. spalio, paprastu laiku, K. of C. sve-tainėje, W. Mahanoy Ave. Visi na-riai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokes-tis. Atsiveskite savo draugus ir pažį-stamus prirašyti prie SLA. 211 kp.

A. Ramanaukas — sekr. Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos susirinkimas įvyks spalio 8 d., 2 va-landą po pietų, Sweeto svetainėje. Visi nariai malonėkite atsilankyti. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 303 kuopos. Taipgi dar kartą pranešam, kad mu-sų kuopos susirinkimai įvyksta vi-sada po pirmam nedėlioj.

J. Paulavičius — pirin. M. Bernatonis — sekr.

Paieškojimai

MARTINAITIS - MARTINO-NIS, Napoleonas, gim. Trumponių km., Juzintų valsč., Zarasų apskr., iš Lietuvos išvykęs prieš 40 met-ų, iki 1924 m. gyvenęs New Yorko a-pylinkėje, dabartinis likimas nežino-mas (10-1432).

BUNEVIČIUS, Mykolas, gyv. Hartforde ir Brooklyne, dabartinis adresas nežinomas. Šeimyna nori susisiekti su juo svarbiu reikalu (11-349).

KRANTAUŠKAS, Juozas, iš Lie-tuvos (Bartinkų apylinkės) išvy-kęs prieš karą, gyvenęs Detroite ir dirbęs prie laivų (10-1983).

SAKALAUSKAS, Jonas, kilęs iš Tauragės apskr., gyvenęs Waterbury, Bridgeport ir kituose Connecticut miestuose (10-1925).

VAITIEKUNAS, Vincas (Wil-liam), gyvenęs Detroite ir kitur, — jam priklauso nemaža pinigų suma (11-772).

BIELSKIS, Vladas, gyvenęs Bos-tone pas Antaną Sommą.

MERFELDAS, Jonas, gyvenęs New York, turįs seserį Karolina.

JUŠKA, Zigmantas (James), kilęs iš Butėnų k., Svedasų v., Rokiškio ap-skr., gyvenęs North Westchester, Conn.

VAZNYS, Domas, kilęs iš Verdu-lia k., Šiaulių v., gyvenęs Philadel-phia, Pa.

PALKAUSKAS, Kazys, kilęs iš Žiezmarų, Trakų apskr., 1909 m. gyvenęs Brockton, Mass., vėliau Ro-chester, N. Y.

KIMBRIS, Mykolas, kilęs iš Lin-kuvo v., gyvenęs Plymouth, Pa., jo žemės ukis Lietuvoje, tėvams mi-rus, yra pavojuje.

RIAUBA, Vincas (William Len-non), gyvenęs Philadelphia, Pa.

SERVAI, Juozas ir Zofija, gyve-nęs Halesite, L. I. N. Y.

SKUKAUSKAS, Julionas, kilęs iš Vabalinko, kepėjas, gyvenęs Bos-tone.

PAŽĖRA, Petras, kilęs iš Pažė-rų k., Veiverių v., Mariampolės ap-, gyvenęs New Philadelphia, ir Silver Creek, Pa.

VONSEVIČIENĖ - BAGDONA-VIČIENĖ, Juliona, gyvenusi Law-rence, Mass. SMIRNAVIČIUS - SMIRNOFF, Aleksandras, gyvenęs Natroga, Pa. ČEPINSKAS, Mykolas, prof., Vin-co brolis, gyvenęs Brooklyn, N. Y. VENCLOVAS, Stasys, gyvenęs 101 Reguson St., Newark, N. J. Ieškomieji arba apie juos ką ži-nantieji teiktės atsiliepti į

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA 11 Waverly Pl., New York, N. Y.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRICIŲ PARENGIMAI

PORTCHESTER, N. Y. SLA. 367 kuopa rengia didelį balių šeštadi-ny, spalio 7 d., Sokol Hall, Mill Str. East Portchester, Conn. Kviečiame visus vietois ir apylin-kės lietuvių ir lietuvių atsilan-kyti ir gerai pasilinksinti. Šo-kių pradžia 7:30 val. vakare. — Įžanga 35 centai.

CLIFFSIDE, N. J. — SLA. 70 kuopa rengia linksmą balių šeštadi-ny, spalio 7 d., L. P. N. Klubo salėje, 247 Walker St., kampas 2nd St., Cliffside, N. J. Prasišės lygiai 8 val. vakare. Įžanga 25c.— vaikams dyka. Bus gera muzika, kuri gros visokių šokių. Sirdin-gai kviečiame vietois ir apylin-kės lietuvių ir lietuvių atsilan-kyti ir gerai pasilinksinti. Šo-kių kuopos vaizdiniai nariai. Kvie-čia visus — Rengėjai.

MERIDEN, CONN. — SLA. 8-ta kuopa rengia didelį vakarą. Bus duodama vakarienė ir tiek alaus, kiek jūs galėsite išgerti valgant. Valgant bus muzika ir po vaka-rienės — „entertainment“. O po visa to — galėsite prisiokti lie-tuvių ir angliškų šokių. Nepa-mirškite — bus penktadienio va-kare, Spalio-October 8 d., 1933, Horrigan's Hall, Camp St., Meri-den, Conn.

PITTSBURGH, PA. SLA. 336 Ja-u-nuolių kuopa rengia didelį ir pir-mą šokių Spalio-October 13 d., 818 Belmont St., N. S. Pittsburgh, Pa. Grieš Vainausko orkestras. Įžanga tik 25 centai. Prašome visus vie-tinius ir apylin-kės lietuvių atsilan-kyti, turėsime smagų lai-ką. Ona Ivanauskiūtė, sekr.

WHAREHOUSE POINT, CONN. SLA. 334 kuopa rengia pirmutinį šio rudens balių šeštadieny, spa-lio 14 d., Mechanic Hall, Ware-house Point, Conn. Pradžia 7:30 val. vakare. Bus labai puiki mu-zika, taipgi bus visokių gėrimų ir skanių užkandžių. Balius bus la-bai linksmas ir visi atsilankiusieji busite pilnai patenkinti. Kviečia-me visus vietois ir apylin-kės lie-tuvių atsilankyti ir linksmai lai-ką praleisti. Ypatigai kiekvieno kuopos nario pareigia atsilankyti į šį balių ir kurie neatsilankys bus bausiami 50c. kaip kuopos yra nutarta. Visus nuosirdžiai kviečia-me atsilankyti. — Rengėjai.

JEIGU GALVA SVAIGSTA SUSTABDYKIT SVAIGSTĄ SU NUGA-TONE

Nuodai, kurie susikaupia įsų or-ganizme pacina nuo to, kad įsai ga-netinai neišsivalo ir todėl praplati-na bakterijas, kurios užkrečia juo li-gomis, susilpnina įsų organizmą ir juos končiate nuo svaigulio, galvos skaudėjimo ir tt.

NUGA-TONE išvaro visus nuo-dus iš įsų sistemos. Yra milijonai moterų ir vyrų, kurie atgavo savo spēkas ir pataisė savo sveikatą su šiuo pastebėtinu vaistu. Jeigu jūs jaučiatės pavargęs arba nesveikas, pamėginkite NUGA-TONE.

Reikalaukite tikro NUGA-TONE. Parduodamas visose atsakomingsose vaistinyčiose.

LIETUVA

Reguliariai Išplaukimai Smagi Kelionė Zemos Kainos

Du Kalėdų Švenčių Išplaukimai:

„United States“ Lapkričio 25 „Frederik VIII“ Gruodžio 9

Išplaukimų surašą 1934 metams, kainas ir kitas informacijas sutei-kia agentai arba ofisas

Scandinavian-American Line

27 Whitehall St., New York

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savę skaus-mais, Reumatizmą, Sausgėlę, Kaulų Gėlimą, arba Mėšlungį — raumenų sukinu, nes skau-dėjimai nat patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai pašalina virš-minėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnčia padė-kavones pasveikti. Kaina 50c. per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnis 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEI-KATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

KONSTITUCIJA

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

I Ž A N G A

SLA. Įstatų Komisija, išrinkta 37-me Seime, Pittsburgh, Pa., šiuo patiekia SLA. 38-tam dvimetiniam Seimui, laikomam Detroit, Mich., apsvaistymui ir priėmimui šią pataisyta Konstituciją, įstatų ir Taisyklės valdymui SLA. Viršiniui, Kuopų ir narių.

Įstatų Komisija:

Pius W. Birštonas, Pirmininkas,
Fortunatas J. Bagočius, Vice-Pirm.,
Jonas Bagdžiūnas-Borden, Sekr.

PASTABA: — Visus įnešimus, pataisyimus, patarimus ir konstituciją liečiančius laiškus siųskite Komisijos sekretoriui sekančiu adresu: John B. Borden, Secretary, 105 W. Monroe St., Chicago, Ill.

(Tąsa)

b) Privalo patiekti Pildomajai Tarybai savo patarimus ir rekomendacijas jai pavestuose reikaluose, ir iš savo veikimo priruoštą raportą sekančiam Seimui.

Labdarybės Komisija.

9. Visi prašymai pašalpos našlėms ir našlaičiams, ar pavargusiems nariams, privalo būti įteikiami Labdarybės Komisijai.

a) Labdarybės Komisija privalo rūpintis su radimu būdų sukėlimui Labdarybės Fondo.
b) Turi išimtiną priežiūrą išdalinti Labdarybės tikslui sukelto fondo. Privalo laikas nuo laiko Susivienijimo organe paskelbt atskaitas iš savo veikimo, paduodant kuopoms savo rekomendacijas ir patarimus visuose labdarybės reikaluose.

c) Privalo iš savo veikimo duoti raportą Pildomajai Tarybai, ir pilną raportą iš savo tarnystės priruoštą sekančiam Seimui.

SKYRIUS VII.

Susivienijimo Organas ir jo Redaktorius.

1. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje privalo leisti periodišką laikraštį, kaip Oficialiąją Organą, švietimui ir nurodymui narių, ir perdavimui nariams visų informacijų, kokios rišasi su Susivienijimo reikalais.

2. Visos oficialės ir kitokios komunikacijos, raportai, protokolai, finansų atskaitos, pranešimai ir paskelbimai, kurių skelbimo reikalauja Susivienijimo įstatai ir taisyklės, privalo būti paskelbtos minėtam oficialiskam Organe. Toki pranešimai ir paskelbimai privalo būti užteiktini ir privalomi visiems Susivienijimo nariams ir kuopoms visuose reikaluose. Organo pakraipa neprivalo būti sektantiška.

3. Kiekvienas Susivienijimo narys, esantis gerame stovyje, turi teisę gauti minėto organo vieną egzempliorių kiekvienos laidos.

4. Organo išleidimo lėšos privalo būti padengtos Susivienijimo Lėšų Fondo pinigais.

5. Seimas privalo išrinkti Organo vyriausį Redaktorių, kurio tarnystė tęsiasi tol, kol jo įpėdinis tampa priderančiai išrinktas ir kvalifikuotas; Seimas taipgi privalo nustatyti Redaktoriui algą.

6. Redaktoriaus vietai kandidatus, nemaziau trijų (3) ypatų, nominuoja pastovioji Apšviotos Komisija, prie kurių tai kandidatų Seime dalyvaujanti kuopų delegatai gali nominuoti kitus kandidatus Redaktoriaus vietai. Iš tokių taip nominuotų kandidatų Seimas išrenka vieną (1). Tokiam išrinkimui reikalinga didžiojo paduotų balsų. Nė vienas kandidatui negavus didžiojo balsų pirmuose ir antruose balsavimuose, mažesniais balsų gavęs kandidatas trečiuose ir sekamuose balsavimuose turi būti atmetamas ir balsavimas tęsiasi likusiems kandidatams tol, kol vienas jų gaus visų balsų didžiumą.

7. Vyriausio Redaktoriaus yra privaloma pareiga Organą vesti brolybės, mielaširdystės ir labdarybės dvasioje, turint mintyje geriausius Susivienijimo interesus, sulgi Seimo įsakymų ir nurodymų ir kooperuojant su Pildomąja Taryba. Jis privalo du kartus metuose Pildomajai Tarybai paruošti raportą iš savo darbų, ir pilną raportą įteikti sekančiam Seimui, pridėdant savo rekomendacijas ir patarimus.

8. Jei Vyriausias Redaktorius numirtų, rezignuotų iš vietos, ar iš vietos būtų pašalintas, Pildomoji Taryba privalo jo vietą užpildyti vienu iš buvusių kandidatų paprastame Susivienijimo Seime, su ta išlyga, kad toks kandidatas yra kvalifikuotas tai vietai; toks kandidatas eina Redaktoriaus pareigas iki sekančiam Seimui.

9. Vyriausias Redaktorius gali būti jo užimamos vietos prashlinamas Pildomosios Tarybos dviem trečdaliais (2/3) balsų, už apšviėdimo savo pareigose, negabumą, neįtikimybę ar peržengimą bile kurių Susivienijimo įstatų, jeigu bus rastas tame kalte. Jo algą privalo baigti su jo prashlinimu iš vietos. Jis gali apeliuoti į sekamą Seimą, kuris gali atlyginti jam pinigais, jei būtų atrasta, kad jis prashlinas buvo be teisėtos priežasties.

SKYRIUS VIII.

Fondai.

1. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje steigis ir užlaikys sekamus fondus:

a) Pomirtinių Fondą išmokėjimui pomirtinių pašalpų mirusių narių pašalpgavimams.

b) Jaunuolių Pomirtinių Fondą išmokėjimui pomirtinių pašalpų pašalpgavimams po mirusių narių jaunuoliais apdraustais išlygomis Susivienijimo Jaunuolių Skyriuje.

c) Ligoje Pašelpos Fondą išmokėjimui ligoje pašalpos sergantiems nariams.

d) Lėšų Fondą išmokėjimui visų administracijos išlaidų ir lėšų.

e) Našlių ir Našlių Fondą suteikimui pagalbos našlėms ir našlaičiams mirusių narių.

f) Senatvės ir Neįgalėjimo (Disability) Fondą sušelpimui ir pagalbėjimui nusenusių ir nesugalėjusių narių.

g) Jaunuolių Fondą pakėlimui, ugdymui ir išpletimui broliškumo (fraternalizmo) tarpe jaunuolių ir vaikų Susivienijimo narių.

h) Moksleivių Fondą teikimui Susivienijimo nariams ar jų vaikams mokslui pasiekti paramą.

i) Apšviotos Fondą ugdymui veikimų kultūros ir apšviotos srityje.

j) Tautiškių Centų Fondą visiems labdariniams ir paramos vertiems reikalams, kurie kitaip nėra aprūpinti.

Suaugusiųjų Narių Pomirtinių Fondas.

2. Suaugusiųjų Narių Pomirtinių Fondas privalo susidėti iš duoklių ir mokesčių veikliųjų suaugusiųjų narių, mokamų tam tikslui duoklių ir mokesčių sulig lentelės nurodymų ir nepaprastų mokesčių, kurie gali būti uždėti sulig šios Konstitucijos nurodymų.

Jaunuolių Pomirtinių Fondas.

3. Jaunuolių Pomirtinių Fondas privalo susidėti iš Susivienijimo jaunuolių narių mokesčių, ar jaunuolių tėvų, jų globėjų ar pašalpgavių, mokamų sulig nustatytos datos ir nepaprastų mokesčių, kurie gali būti uždėti sulig šios Konstitucijos nurodymų.

Ligoje Pašelpos Fondas.

4. Ligoje Pašelpos Fondas privalo susidėti iš duoklių ir mokesčių mokamų Susivienijimo suaugusiųjų narių skyriaus, sulig tam tikslui nustatytos ratos ir nepaprastų mokesčių, kurie gali būti uždėti šio skyriaus nariams, prisilaikant šios Konstitucijos patvarkymų.

Lėšų Fondas.

5. Lėšų Fondas privalo susidėti ir būti užlaikomas iš sekamų įeigų:

a) Iš įstojo mokesčių visų skyrių narių.

b) Iš mėnesinių mokesčių, kuriuos moka visi Susivienijimo nariai ir Lėšų Fondą, sekančiai: 15 centų ir mėnesį Draugybės ir Pomirtinės skyriaus nariai; po 20 centų ir mėnesį nariai, priklausančiai abu skyriui, pomirtinės ir pašelpos ligoje; po 5 centus ir mėnesį visi Jaunuolių Skyriaus nariai.

c) Įeigos ir pelnas iš parduotos literatūros, iš Susivienijimo organe talpinamų skelbimų, iš spaudos darbų, ir kitokių įeigų, kurios rišasi su Susivienijimo pramone.

Našlių ir Našlių Fondas.

6. Našlių ir Našlių Fondas privalo susidėti iš:

a) Mėnesinių duoklių, kurias moka visi Susivienijimo nariai po 2 centų ir mėnesį, išimant Jaunuolių Skyrių.

b) Iš įvairių aukų.

Senatvės ir Neįgalėjimo Fondas.

7. Senatvės ir Neįgalėjimo Fondas pagalbai ir sušelpimui nusenusių ir netekusių įeigų Susivienijimo narių, privalo užsilaikyti iš:

a) Duoklių po vieną (1) centą ir mėnesį, kurias moka visi Susivienijimo nariai (išimant narius Jaunuolių Skyriaus).

b) Įvairių aukų.

Jaunuolių Fondas.

8. Jaunuolių Fondas privalo užsilaikyti iš duoklių po vieną (1) centą ir mėnesį, kurias moka visi Susivienijimo nariai (išimant narius Jaunuolių Skyriaus) ir įvairių aukų.

Moksleivių Fondas.

9. Moksleivių Fondas privalo susidėti ir užsilaikyti iš liuosnorių mokesčių ir aukų.

Tautiškių Centų Fondas.

10. Tautiškių Centų Fondas privalo susidėti ir užsilaikyti iš mokesčių po vieną (1) centą ir mėnesį, kuriuos moka visi Susivienijimo nariai (išimant Jaunuolių Skyriaus), iš aukų sukelty kuopų, jų narių ar pašalinių asmenų labdarybei palinkusių. Išdaliniama šio Fondo, ar jo dalies, labdariniams ir paramos vertiems tikslams, atlieka Susivienijimo Seimas.

Visų Fondų Atskirumas.

11. Kiekvienas Susivienijimo Fondas ir jo investuoti priaugimai privalo būti vedami atskirai, ir kiekvieno tokio fondo atskiri rekordai turi būti užlaikomi.

SKYRIUS IX.

Narystė, Skyriai ir Amžiaus Ribos.

1. Bile asmuo lietuvių tautos ar kilmės, ar jai giminingas per apsiėdimą ar prisidėjimą prie lietuvių, esantis geros sveikatos stovyje, gero būdo ir doro pasilaikymo, gali būti nariu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Nariai privalo būti žinomi kaip: Veiklieji Nariai, Jaunuoliai Nariai, Draugybės Nariai, Garbės Nariai ir Pavieniai Nariai. Niekas negali būti priimtas į Veikiančiuosius Narius, kas yra pabaigęs penktą dešimtį metų savo amžiaus.

Narių Pareigos.

2. Kiekvienas narys privalo prisilaikyti ir pildyti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Konstituciją, visus nutarimus ir įsakymus Seimo ir Pildomosios Tarybos; plesit ir ugdyti visus Susivienijimo tikslus, uždavinius ir jo gerovę; sergėti Susivienijimą ir jo narius nuo šmeižimų, klasių ir apgavysčių; palaikyti Susivienijimo gėgą vardą ir stovį buvant teisingu, pavyzdingu ir patikimu visuose reikaluose; buvant darbščiu Susivienijimo reikaluose, kalbinant gerus ir tinkamus asmenis pastoti nariams; su pasišventimu, noriai ir ištikimai eiti savo pareigas bile kurioje komisijoje, ar tarnystėje, į kurią gali būti teisėtai paskirtu ar išrinktu.

Veiklieji Nariai.

3. Visi nariai, mokanti reikalingus mokesčius ir Susivienijimo Pomirtinį Fondą ir visas kitas duokles ir mokesčius iš tokių narių reikalaujamus, kaip nurodo Susivienijimo Konstitucija ir Įstatai, ir esant gerame stovyje Susivienijime ir savo kuopose, privalo būti žinomi kaip Susivienijimo Veiklieji Nariai.

Valdymo Teisės.

4. Susivienijimo Veiklieji Nariai privalo turėti pilną teisę valdyti savo kuopos ir paties Susivienijimo, ir privalo turėti visas kitas teises, kurias teikia Susivienijimo Konstitucija.

Jaunuoliai Nariai.

5. Visi Susivienijimo nariai, žemiau 16 metų amžiaus, mokanti paprastus mokesčius ir duokles ir Jaunuolių Pomirtinį Fondą ir visas kitas duokles ir mokesčius nuo jų reikalaujamus, kaip nurodo Konstitucija ir Įstatai, ir esanti gerame stovyje, privalo būti žinomi kaip Susivienijimo Nariai Jaunuoliai.

Narių Jaunuolių Teisės.

6. Nariai Jaunuoliai neturi teisės rinkti delegatus, ar dalyvauti rinkimuose viršininkų, ar sprest bent kokius Susivienijimo reikalus. Jie gali tvert Jaunuolių Kuopas, rinkti jų viršininkus ir vest tokių kuopų reikalus, priežiūroje suaugusiųjų narių kuopų, ar bile mario, tokios kuopos ar Pildomosios Tarybos paskirto tokios Jaunuolių Kuopos patarėju.

Draugybės Nariai.

7. Bile asmuo, socialiai priimtas ir norintis įstoti į Susivienijimo kuopą, be teisės gauti bent kokią finansinę pašalpą iš Susivienijimo, esantis ribose Skyriaus 9-to, paragrafo 1-mo, gali pastoti Susivienijimo draugybės mariu.

Draugybės Narių Pareigos.

8. Susivienijimo draugybės nariai privalo mokėti visas duokles ir mokesčius, kokius moka veiklieji nariai, išimant tas duokles ir mokesčius, koki yra mokami į Pomirtinį ir Pašelpos Ligoje Fondus, ir privalo pildyti visus Susivienijimo įstatymus, taisykles ir papročius, išskiriant tuos įstatus ir taisykles, kurie liečia Pomirtinį ir Pašelpos Ligoje Fondus.

Draugybės Narių Teisės.

9. Draugybės nariai turi teisę balsuoti rinkimuose savo kuopos viršininkų ir dalyvauti savo kuopos reikaluose, išskiriant dalykus, kurie yra surišti su Pomirtiniais ar Ligoje Pašelpos reikalais. Jie negali būti renkami į Susivienijimo ar kuopos viršininkus, negi kuopų delegatais į Seimą.

Garbės Nariai.

10. Seimas savo reguliariškame posėdy gali, atatinama rezoliucija, paskelbti ir suteikti Susivienijimo Garbės Nario laipsnį bile pasižymėjusiam asmeniui naudingais darbais.

Pavieniai Nariai.

11. Iširusių ar suspenduotų kuopų nariai gali priklausyti prie Susivienijimo kaip Pavieniai Nariai, paduodami prašymą Susivienijimo Sekretoriui neveliau šešiasdešimties (60) dienų nuo jo kuopos iširimo ar suspendavimo.

12. Pavieniai nariai privalo kas mėnesį gauti iš Susivienijimo Sekretoriaus narystės kortelę, parodančią tokių narių gerą stovį pažymėtam joje laikui.

13. Pavieniai nariai privalo įstoti į bile kuri kuopą bėgyje šešių mėnesių nuo to laiko, kuomet tapo panaikinta jo kuopa, ir to nepadarę, privalo būti išbrauktas iš Susivienijimo narių tarpo. Vienok Prezidentas gali sudaryti naują kuopą pavieniams nariams, su teise priimti į ją naujus narius. Pavienis narys, kuris dar nėra įstojęs į bile kuopą, jei atsisakytų įstoti į tokią naujai sudarytą kuopą laike trisdešimties (30) dienų po pasiuntimui jam rašyto pranešimo, jis privalo būti išbrauktas iš Susivienijimo narių tarpo.

14. Kol toks Pavienis Narys įstos į kitą kuopą, jis privalo išankst mokėti visas savo narystės laipsniu priklausančias duokles ir mokesčius Susivienijimo Sekretoriui.

15. Pavieniai nariai, budami gerame stovyje, turi visas teises veikliųjų narių.

Pomirtinių Pašalpų Skyrius.

16. Kiekvienas asmuo, tinkantis būti Susivienijimo veikliuoju nariu, privalo būti perstatytas į artimiausią savo pastovio gyvenimo vietai kuopą, jei Pildomoji Taryba nėra leidusi įstoti kitur. Tik tokie asmenys, kurie yra pasiekę 16 metų ir neviršaus 50 metų amžiaus, gali būti perstatyti į suaugusiųjų apdraudas ar pomirtinio skyriaus narius.

17. Kiekvienas aplikantas perstatytas į narius, privalo išpildyti ir pasirašyti ant narystės prašymo aplikacijos, kurios blanką parupina Pildomoji Taryba, ir privalo teisingai atsakyti į visus joje esančius klausimus. Aplikantas virš 40 metų amžiaus, privalo priduoti paliudijimų savo gimimo metrikų, ar kitus patenkinančius įrodymus, parodančius jo gimimo dieną ir vietą.

18. Kiekvienas aplikantas į Susivienijimo veikliuosius narius privalo būti perstatytas dviejų gerame stovyje esančių Susivienijimo narių, kurie savo parašais ir savo narystės Susivienijime garbe privalo užtikrinti, jog jie žino, kad aplikantas yra gero būdo ir doro pasilaikymo, jog jie skaitė aplikacijoje jo atsakytus klausimus ir tiki juos esant teisingais, ir kad jie rekomenduoją perstatytą aplikantą kaip tinkamą asmenį į vertą ir nariu kuopoje ir Susivienijime. Bile narys, kuris perstatytų į rekomenduotą aplikantą, žinodamas jo netinkamumą narystei del jo užsiėmimo ar būdo, papročių, amžiaus, proto, ar sveikatos stovio, privalo būti nubastas ar prashlinas iš Susivienijimo, jei atatinamo tribunolo bus rastas kaltu.

19. Kiekviena aplikacija, ar tai naujai įstojančio nario, ar tai persikeliančio į kitą pomirtinio skyriaus laipsnį, privalo būti priduota ir skaityta paprastame kuopos susirinkime ir tuomi pat kartu aplikantas privalo sumokėti kuopos Finansų Sekretoriui sekamus mokesčius:

a) Įstojo mokesčius kiekvienam pomirtinėms skyriaus laipsniui sulig sekamos lentelės: I laipsn. II laipsn. III laipsn. IV laipsn. V laipsn.

(\$150) (\$300) (\$600) (\$1,000) (\$2,000)

\$2. \$3. \$4. \$5. \$6.

b) Vieno mėnesio duokles ir mokesčius, to skyriaus, į kurį jis įstoja.

c) Visi mokesčiai privalo būti gražinami aplikantui, jei jis būtų atmetas kuopos balsavimu ar Dakto-Kvotėjo. Prie aplikacijų, persikeliant iš vieno pomirtinės laipsnio į kitą, turi būti pridėtas persikėlimo ir mokesčių paliudijimas.

d) Persikėlimo mokesčiai iš vieno pomirtinės apdraudas laipsnio į kitą privalo būti sekanti: I Antrą laipsnį \$3.00; II Trečią Laipsnį \$4.00; III Ketvirtą Laipsnį \$5.00; IV Penktą Laipsnį \$6.00. Joki mokesčiai neprivalo būti imama persikeliant iš augštesnio laipsnio į žemesnį.

e) Viena pusė įstojo mokesčių pomirtinėms sumos turi būti kuopos pasiūnčiama Susivienijimo Išdalininkui pervedimui į Lėšų Fondą, antra pusė įstojo mokesčių mokesčių sumos turi likti kuopos išde padengimui lėšų aplikant medikaliskam egzaminavimui. Įstojo mokesčių lygionimis dalimis, per šešis (6) mėnesius, tokias dalis pridėdant prie reguliarių mėnesinių duoklių ir mokant tokiu pačiu būdu kaip duokles.

20. Priėmimas naujo mario turi būti balsuojamas balotais, reguliariškame kuopos susirinkime. Jei keturi (4) ar daugiau balsų rastų priešingai aplikanto priėmimui, tada kuopos prezidentas privalo paskelbti aplikantą atmetu. Tokis atmetas aplikantas negali būti vėl perstatomas bent kokio kuopoj per tris (3) mėnesius nuo dienos tokio atmetimo.

21. Jei tame pačiame kuopos susirinkime balsuojama priėmimas dviejų, ar daugiau aplikantų, ir jei rastusi nedaugiau kaip trys (3) balsai priešingai aplikantų priėmimui, aplikantai turi būti paskelbti priimtais, bet jei rastusi ke-

turi (4) ar daugiau priešingi balsai, tada prezidentas privalo vest atskirą balsavimą kiekvienam aplikantui.

22. Koznam į narius priimtam asmeniui, kuopos sekretorius turi įskaiti, kad jis bėgyje trisdešimt (30) dienų asmeniškai nueitų pas kp. Dakto-Kvotėją medikaliskam išgaminavimui. Jeigu aplikantas neįpildytų tokio įsakymo sekretoriaus ir per 30 dienų neatsilankytų pas kuopos Dakto-Kvotėją, jis tokiame atsitikime praranda įgytas narystės teises, kartu su visais įmokėtais kuopai pinigais. Taip prarasti aplikanto pinigai privalo pasilikti kuopos išde, jie gali būti priskaityti į jo mokesčius, jei jis antru kartu kuopai paduotų narystės aplikaciją bėgyje vienų (1) metų.

23. Kuopos užrašų sekretorius taipgi turi pranešti kuopos Dakto-Kvotėji apie aplikanto priėmimą ir suteikti jam ganėtinus nurodymus pilnam tokio aplikanto pažinimui. Dakto-Kvotėjas, jokiam atsitikime, neprivalo egzaminuoti aplikanto kol negauna iš kuopos užrašų sekretoriaus reikalingo pranešimo ir nurodymo aplikanto pažinimui, ir kol pilnai pats nepersitikrina, kad aplikantas yra tikrai nurodytas asmuo.

24. Kuopos Dakto-Kvotėjas privalo nuodugniai iširti kiekvieną aplikantą, konfidencialiai atskatinėdant į visus klausimus, koki yra pažymėti Dakto-Kvotėjo blankoje ir netrukdam kožną aplikaciją su savo tyrinėjimo raportu pasiųsti Susivienijimo Sekretoriui. Apie Pildomosios Tarybos aplikanto priėmimą ar atmetimą, Susivienijimo Sekretorius privalo tuojau pranešti kuopos sekretoriui.

25. Gavęs žinią nuo kuopos sekretoriaus apie jo galutiną priėmimą į Susivienijimo narystę, aplikantas privalo ypatiskai atsilankyti į kuopos susirinkimą formaliam priėmimui, bėgyje dviejų (2) mėnesių nuo dienos tokio pranešimo. Jei toks aplikantas to nepadarų ir priderančiai nepasiteisintų svarbiomis priežastimis, jis praranda visas įgytas narystės teises ir įmokėtus pinigus.

26. Po tokiam formaliskam naujo nario priėmimui kuopoje, kuopos užrašų sekretorius turi pranešti Susivienijimo Sekretoriui, jog toks narys kuopoje yra jau galutinai priimtas, ir pasiųsti jam kuopos finansų sekretoriaus išduotą paliudijimą, užtikrinant, kad visus reikalingus mokesčius ir duokles toks naujas narys užsimokėjo.

27. Kiekvienas aplikantas, pirmiau jo priėmimo kuopon, turi kuopos finansų sekretoriui sumokėti visas duokles, mokesčius ir asesmentus, kokių reikalauja jo narystės laipsnio skyrius. Jis privalo pasirašyti ant narystės paliudijimo, jį priimdamas iš kuopos sekretoriaus, ir priimti narystės priesaiką. Kuopos prezidentas tokiam naujam nariui turi suteikti priesaiką šioje formoje:

„Aš (čia ištark vardą) prižadu savo garbės žodžiu, klausyti ir pildyti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Konstituciją, jos įstatus, taisykles ir reguliarias, visus nutarimus ir įsakymus Seimų ir Pildomosios Tarybos; aš niekad neperstatysiu į Susivienijimo narius tokius asmenis, kurie aš žinau yra negeroj sveikatos ir proto padėty, ar gerame užsilaikyme; aš visada ugdysiu ir platinsiu tarpe savo brolių narių labdarybės ir geradarystės dvasią; aš niekad sužiniau neįžeisiu ir neužgausiu mano draugus narius; aš visada stengisius saugoti ir ginti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje labą ir gerovę; aš niekad neįsidausi Susivienijimo Lietuvių Amerikoje slaptybes ir apcigas. Jei aš sulaužysiu šiuos savo šventus prižadus ir privalomus, aš šiuo sutinku likti suspenduotu ir prashlinu iš tarpo narių Susivienijimo Lietuvių Amerikoje“.

SKYRIUS X.

Pomirtinės Pašelpos ir Mokesčių Ratos.

1. a) Susivienijimas Lietuvių Amerikoje išmokės pomirtinės pašelpos sumas mirusiųjų veikliųjų narių paveldėjams sekančiai:

Lapsnio I (pirmo) \$150.00
Lapsnio II (antro) \$300.00
Lapsnio III (trečio) \$600.00
Lapsnio IV (ketvorto) \$1,000.00
Lapsnio V (penkto) \$2,000.00

b) Kiekvienas narys, pirmiau negu jo paveldėjas turės teisės prie bent kokios pašelpos gavimo iš Susivienijimo, privalo būti pirmiau mokesčių į Pomirtinį Fondą duokles ir mokesčius pagal ratos, nustatytos sulig jo amžiaus ir laipsnio. Nario amžius turi būti skaitomas nuo jo artimiausio: gimimo dienos.

c) Visi nariai turi kas mėnesį mokėti savo duokles ir mokesčius sulig sekancios lentelės ratų, pritaikytų jų amžiui ir laipsniui laike įstojimui:

Duoklių Ratos Įstojusiems su ir po 1 d. Sausio 1935 m. Pagal Pomirtinės Laipsnio Sumas:

Amžis	\$150.00	\$300.00	\$600.00	\$1,000.00	\$2,000.00
16	\$0.16	\$0.32	\$0.64	\$1.04	\$2.08
17	.16	.32	.64	1.06	2.12
18	.17	.33	.66	1.08	2.16
19	.17	.34	.68	1.11	2.22
20	.17	.34	.68	1.13	2.26
21	.18	.35	.70	1.16	2.32
22	.18	.36	.72	1.18	2.36
23	.19	.37	.74	1.21	2.42
24	.19	.38	.76	1.24	2.48
25	.20	.39	.78	1.27	2.54
26	.20	.40	.80	1.31	2.62
27	.21	.41	.82	1.34	2.68
28	.21	.42	.84	1.38	2.76
29	.22	.43	.86	1.42	2.84
30	.22	.44	.88	1.46	2.92
31	.23	.45	.90	1.50	3.00
32	.24	.47	.94	1.55	3.10
33	.24	.48	.96	1.60	3.20
34	.25	.50	1.00	1.65	3.30
35	.26	.51	1.02	1.70	3.40
36	.27	.53	1.06	1.76	3.52
37	.28	.55	1.10	1.82	3.64
38	.29	.57	1.14	1.89	3.78
39	.30	.59	1.18	1.96	3.92
40	.31	.61	1.22	2.03	4.06
41	.32	.64	1.28	2.11	4.22
42	.33	.66	1.32	2.20	4.40
43	.35	.69	1.38	2.30	4.58
44	.36	.72	1.44	2.38	4.76
45	.38	.75	1.50	2.49	4.98
46	.39	.78	1.56		
47	.41	.82	1.64		
48	.43	.86	1.72		
49	.45	.90	1.80		
50	.47	.94	1.88		

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Kas Statys Paminklą Dariui ir Girėnui?

Dariaus-Girėno paminklo statymo komitetas sumanė ir pažadėjo pastatyti Chicagoje paminklą mūsų didvyriams-lakunams, kurie 1933 m., liepos mėn. pirmi iš lietuvių perskrido Atlanto vandenyną. Plačioji visuomenė tam sumanymui karštai pritaria ir pasirijusi duoti ir rinkti aukas tam kilniam reikalui. Tai paaiškėjo per komiteto posėdį rugs. 19 d.

P. Jurgėla pasiūlė kooptuoti komitetą Lietuvių Aero Klubui ir Amerikos Legiono Dariaus-Girėno posto atstovus — Aero Klubui pirmininką lakuną Kiela ir potso vadą J. Mickevičą, o taip pat kooptuoti visus Chicago liet. laikraščių redaktorius arba jų atstovus. Tam sumanymui pritarta. Į posėdį atvyko minėti atstovai ir „Margučio“ redakcijos atstovas Pustapėdis. Po to P. Jurgėla pranešė, kad pas jį prieš 4 savaites kreipėsi naujai įsteigto Chicagoje Lietuvių Aero Klubui pirm. Kiela ir prašė padėti garsinti jų klubo rengiamą Aviacijos šventę klubo naujai. Tada Jurgėla pranešė jam, kad Dariaus-Girėno paminklo statymo komitetas dar liepos mėn. paskelbė visuomenei, jog šių metų rugsėjo ar spalio mėn. rengs Aviacijos šventę paminklo naudai, ir prašė skyrimų nerengti, bet susitarti su komitetu ir išvien surengti. Aero Klubas sutiko ir laukė komiteto posėdžio. Lak. Kiela pranešė, kad jam atlikti svarbesnį pareigiamieji darbai: keletą liet. lakunai darys ore įvairius trikus ir lėktuvais vežios norinčius paskraidyti ir dvi lietuvaitės šoks su parasiutais. B. Simokaitis pranešė, kad tautinės gvardijos aviacija atsiųs 27 kariškus lėktuvus pademonstruoti figurinį skraidymą.

Apdovanojimus visą programą ir kitus reikalus, nutarta paremti ir padėti surengti tą Liet. Aero Klubui rengiamą Aviacijos šventę Dariaus-Girėno paminklo naudai. Įžangos mokes tis nustatyta 25c. Taip pat bus parduodamos komiteto išleistos lakunų fotografijos. Tvarą palaišys Am. Legiono Dariaus-Girėno posto veteranai, kurie jau ne vieną kartą gražiai patarnavo Dariaus-Girėno reikalams. Veiklūs tie mūsų veteranai!

Aviacijos šventė įvyks spalio 8 d., tam pačiam aeroporte (aerodrome), kur pernai įvyko Dariaus-Girėno skridimo naujai.

Fondo pirm., p. A. Kalvaitis, pranešė, kad į fondą jau įplaukė \$525.73. Pirmoji Dariaus-Girėno fotografijų laida (1000) jau išplatinta. Daugiausia platinama Chicagoje. Iš kitų kolonijų daugiausia užsakė šiu fotografijų Newark, N. J. — A. Trečiokas: net 500. Kitos kolonijos taip pat neatsilikė: Cleveland, O. — 200, Toronto, Ont., Kanada — 50, Dayton — 30, Kenosha, Wis. — 25, Worcester, Mass. — 25, Waukegan, Ill. — 20. Kadangi pirmo tuncio pritruko — užsakyta dar 500 fotografijų.

Komitetas nutarė prašyti J. Valstijų vyriausybės stengtis išaiskinti lakunų žuvimo priežastį. Kadangi spaudoje buvo paskelbta įvairių priekaištų komitetui ir fondui dėl neveiklumo ir net priekaištų kaltė del lakunų žuvimo, komitetas nutarė paskelbti spaudoje viešą pareiškimą, kuris pasirašyti įgalio-tie komiteto pirmininkas ir sekretorius.

Nutarta laiškais kreiptis

Chicago liet. draugijas bei organizacijas ir prašyti skirti auką paminklui, o taip pat daugiau aukų parinkti ir platinti lakunų fotografijas. Sekretoriui pavesta surašyti tą laišką ir išspausdinti jo 500 egz. Be to, fotografijos platinamos per k-to narius, liet. redakcijas ir konsulate.

L. Šimutis pranešė, kad tarėsi su eile veikėjų, kurie sutiko eiti komitetui į talką ir kuriuos pasiūlė kooptuoti į komitetą. Tie asmenys yra populiarių ir veiklų Chicago miesto liet. kolonijose. Visi jie kooptuoti (pavardės ir adresai bus paskelbti kiek vėliau). Taip pat nutarta šiomis dienomis pasiųsti atstovus pas Chicago m. mairorą ir prašyti, kad greičiau būtų paskirta diena „Tag Day“ paminklo naudai. J. Mickeliui pavesta rūpintis aukų dėžutėmis.

Komitetui ir darbui padidėjus, sekretorius prašė išrinkti 2-ą sekretorių, kurio išrinktas adv. A. Lidikauskas. Be to, komiteto vice-pirmininkais išrinkti B. Simokaitis ir J. Mickeliūnas.

Komiteto posėdį dalyvavo: pirm. adv. R. Vasiliauskas, sek. P. Jurgėla, O. Kalvaitienė, L. Gaizaitė, B. Simokaitis, adv. Lidikauskas, lak. Kiela, J. Mickeliūnas, Pustapėdis ir fondo pirm. A. Kalvaitis su fondo globėju L. Šimučiu. Žuvusių lakunų giminės taip pat susidomėjo komiteto darbais bei sumanymais paminklo reikalui. Juos šiam posėdžiui atstovavo kap. Dariaus jaun. brolis Statys Darius-Jucius su žmona. Jie rodė komitetui gautą iš Washingtono raštą.

Taigi, komiteto darbais sudomėjo ir žuvusių giminės ir uoliesnieji veikėjai, ir plačioji visuomenė. Paminklo statybą remia ne vien iškariai, bet ir kitų tolimų kolonijų lietuviai. Tad netenka abejoti, kad Chicagoje bus kitais metais pastatytas gražus paminklas tiems mūsų (Amerikos lietuvių) aviacijos pionieriams. Tą paminklą pastatys patriotiškai liet. visuomenė, kuri nuoširdžiai gerbia ir brangina Dariaus ir Girėno auką aviacijos progresui ir jų žygių mūsų tautos garbei. Tenka džiaugtis, kad komitetas suranda vis daugiau uolių ir nuoširdžių talkininkų, kurie visada paremia didžius ir kilnius tautinius darbus.

P. Jurgėla,

lak. paminklo stat. k-to sekr.

PITTSBURGH, PA.
Visų Lietuvių Dėmesiu.

Pittsburgh'o lietuvių draugijos rengia gedulingą vakarą atminčiai žuvusių mūsų lakunų, a. a. Dariaus ir Girėno.

Vakaras įvyks spalio 22 d., 8 val. vakare, Lietuvių Piliečių svetainėje, 1721 Jane St., S. S. Pittsburgh, Pa. Programas susidės iš dainų, muzikos, tam liudėsio vakarui pritaikintų.

Kviečiame visus lietuvius į tą rengimą atsilankyti. Yra pageidaujama, kad tame vakare lietuviai nedarytų kitų parengimų.

Spaudos komisija:
K. J. Vaišnora,
J. K. Mažukna.

PITTSBURGH, PA.
Iš Lietuvių Gyvenimo.

Rugsėjo 24 d. Soho moterys turėjo surengę „carp party“ Lietuvių Mokslo Draugijos Name del naudos įsteigimo Lietuvių Kambario Pittsburgh'o Universitete. Į rengimą žmonių tiek prisirinko, kad abi salės buvo pilnos ir daugumai prisistovėti, nors tikėtis ir turė

jo del lošimo kortų. Buvo net 171 dovana del kortų lošimų. Taipgi buvo dovanos duodamos prie įžangos ir buvo kitokių laimėjimų. Galima sakyti, kad tai buvo viena didžiausių „card party“ Pittsburgh'e. Kiek teko girdėti, tai pelno bus del Lietuvių Kambario įrengimo net keli šimtai dolerių. Už tai Soho moterims priklauso didelė garbė ir pagyrimas už tokį rūpestingai ir gražiai surengtą vakarą.

—

Dariaus-Girėno Vakaras.

Pittsburgh'o lietuviai labai rūpestingai rengiasi prie gedulingo vakaro paminėjimui žuvusių lakunų, Dariaus ir Girėno, kas įvyks spalio 22 d. 8 vakare, Lietuvių Piliečių svetainėje, 1721 Jane St. Programas bus labai gražus, pritaikytas tam vakarui. Reikia tikėtis, kad visi lietuviai tą vakarą prisibūs.

—

North Sidės Moterys.

Teko girdėti, kad North Sidės moterys rengiasi prie didelio „card party“ ir baltaus, kurio visą pelną skirs Lietuvių Kambario Pittsburgh'o Universitete įrengimui. Puikus sumanymas! Žiūrėsim, ką North Sidė padarys.

—

Lietuvių Radio Klubas.

Lietuvių Radio Klubas netik kas sekmdienį linksmina lietuvių iš radio stoties KQV 1:30 val. popiet, bet ir parengimus daro labai dažnai — beveik kas antrą-trečią savaitę vis yra koks nors Radio Klubui parengimas. Spalio 5 d., 8 val. vakare, Lietuvių Piliečių svetainėje, Radio Klubas rengia vakarą. Patartina visiems atsilankyti ir paremti.

Paskutiniu laiku Radio Klubas pusėtinai susilpnėjo, nes jau gerokas laikas kaip duoda tik 15 minučių programą. Dainų jau senai teko girdėti; daugiausia duoda visokių garsinių lyg būtų privati žmonių vedamas, nes vieši susirinkimai jau neaukiami.

Radio yra labai naudingas dalykas. Todel reikėtų visiems daugiau šiame reikale kooperuotis.

Beviltis.

NORWOOD, MASS.
ALTS. 33 Kp. Minės Liet. Aviacijos Sukaktuvės

Spalio 8 d., š. m., 3 val. popiet, Liet. Piliečių svetainėje įvyks prakalbos ir koncertas. Po programos, apatinėje svetainėje, bus puiki vakarienė. Kalbės: K. J. Paulauskas, „Rimbo“ redaktorius, adv. F. J. Ba-gočius, Dr. A. West (Višniauskas) ir kiti iš Lietuvos sugrįžusio p. J. Tumavičienės. Koncertinę programą dalį išpildys: solistai-solistės: St. Paura, J. Bulskis, B. Paltanavičiūtė iš So. Bostono ir vietiniai: B. Sar-geliūtė, B. Večiūtė ir pianistė Aldona Višinskienė (Babiliūtė).

Gerbiamieji Norwoodo ir apylinkės lietuviai, nors skausmo replės dar vis mūsų širdžių neatleidžia Dariui ir Girėnui žuvus, bet su ašaromis akys laikas nuo laiko mes juos tinkamai paminėkime, visi drauge stodami prie darbo, kad juos amžinai pagerbų ir jiems paminklą pastatytų. Chicago ir New Yorkas uoliai darbuojasi, kad mūsų oro karžygiams tinkamą pagarbą atiduotų, jiems paminklą pastatytų. Mes, Naujoji Anglija todėl irgi negalime prie to darbo neprisiidę pasilikti. ALT. Sandaras 33 kuopa, iš Norwood, Mass., pirmutinę pasiūlė ant savo pečių didelį darbą, bet iš to darbo nauda priklausys nuo jūsų, gerbiame. Taigi visi, kas tik atjaučia, imkite dalyvumą šiame parengime. Sukruksime visi, kad

šis mūsų parengimas būtų našus.

Negalima užtylėti mūsų katalikų akcijos, kuriems vadovauja „Darbininkas“. Jie to laikraščio skiltyje pasisavino visus Bostono apylinkės nuopelnus reikale lakunų rėmimo, nors metas atgal nei piršto prie to nepridėjo. Tik kai lakunai žuvo, tuomet sušuko kelti didžiausias ovacijas: laikė bažnyčiose pamaldas ir tik-tik šventaisiais lakunų nepažino. Mat, gera proga pasimeškoti savo naudai. Bet štai, kai tik pamaldos užsibaigė ir visas darbas baigta... „Darbininkas“ bolševizmo labai nepripažįsta, bet jo sistema naudojasi. Pažangus lietuvių pasėję, dabar „Darbininkas“ nori pasišienauti. Dar drįsta tie žmonės save vadinti demokratais! Draugaičiai iš „Darbininko“, stokite petis į petį, dirbkite drauge su mumis, o tuomet galėsite ir to darbo nuopelnais pasigirti.

J. M. Pečiulis.

PATERSON, N. J.
Iš Šilko Industrijos Streiko

Streikas prasidėjo rugpjūčio 31 d. ir iškarto į streiką išėjo tik audėjai, dirbtuvėje buvo ramu. Vėliau audėjai atsiskaukė ir į šilko dažymo industriją, kurios 85 nuosimčiai yra Paterson, kviesdami ir šios industrijos darbininkus išeiti į streiką ir tuo būdu palengvinti audėjams streiką laimėti.

Iškarto darbdaviai netikėjo, kad šis streikas taip išsiplės ir juos padarys bejėgiais. Bet pradėjus vis didesniais skaitliu dažymo industrijos darbininkų išeiti į streiką, darbdaviai išsigando ir ilgai netrukus griebėsi žiaurių priemonių prieš išėjusius į streiką darbininkus. Didžiausia kova įvyko prie Lodi dažymo dirbtuvės, kurioje dirba apie 4,000 darbininkų. Apie 5,000 pikietininkų nuėjo prie šios dirbtuvės ir rado pastatytą sargybą apie iš 200 mušeikų. Kuomet pradėjo šios dirbtuvės pirmieji darbininkai išeiti į streiką, tai pikietuotojai juos sveikinti pradėjo. Tas bosams nepatiko ir jie atsukę vandenio rynas pradėjo pikietuotojus vandeniu lieti. Tuomet pikietuotojai plytomis ir akmenimis į bosus pradėjo svaidyti. Neuzigro pribuvo ir policija ir pasakė bosams, kad jei jie nestos liet vandeniu ramiai vaikščiojančius prie dirbtuvės pikietuotojus, tai policija neimanti atsakomybės už sudaužymą jų dirbtuvės. Tuo šiu kova ir užsibaigė.

Bosai visgi buvo labai įpykę ir negalėjo pakęsti ramiai vaikščiojančių pikietininkų. Tuomet pradėjo leisti į pikietuotojus dujas (gazus) ir čia įvyko kitas susirėmimas. Šiame susirėmime tapo sužeisti keli pikietuotojai, kurie nuvežti į ligoninę. Nežiurint tų visų sunkenybių streikieriai pikietavo nuo 6 val. ryte iki 6 val. vakaro.

Pagaliau bosai bandė gerumu sulaužyti streikierių vienybę. Bosų pirmininkas P. Beker rugsėjo 16 d. paskelbė vietiniame laikraštyje, kad pirmadienį, rugsėjo 18 d., dirbtuvės bus atdaros ir visi darbininkai jau grįžta darban. Bet streikieriai pareiškė, kad už tokią mąkestį grįšime darban kada mes norėsime, o ne kada jums reikalinga. Rugsėjo 18 d. sausukamas streikierių susirinkimas nu-pasavimui ar grįžti darban, ar ne. Svetainė, kurion sutelpta virš 4,000 žmonių, prisikimš kupina streikuojančių darbininkų. Paleidus klausimą nubalsavimui, kad grįžti darban — balsavo tik vienas buvęs boselis, kuris dabar turi 12 stakių juos pirmiau prigulėjo uniojui. Susirinkimas jį „pasveikino“ paniekinančiu „buuu!“

Dabar mieste ramu. Išėjus į gatvę šioji dieną jautiesi kaip sekmdieny, nes jokio dirbtuvių užimo nesigirdi. Tai tiek iš šilko industrijos streiko šiuo tarpu. Kaip visas reikalas eis toliau, parašysiu vėliau. Tuo tarpu mes, Patersono streikieriai, prašome ir kitų miestų šilko industrijos darbininkus stoti į kovą ir kovoti tol, kol kova bus galutinai laimėta.

Juožas Treinis.

EDWARDSVILLE, PA.
Lietuvių Gyvenimas.

Čia lietuviai veikia, juda ir net nustebina kitas kolonijas savo darbuote. Tik truputį vietnės truksta, nes nekurios rietenos bando drumsti lietuvių nuotaiškai.

Pereitą pavasarį nekuriuose viršūnėse buvo veikama, kad Amerikos atstovų butų pasisytas į Pabaltijo valstybes Amerikos lietuvis. Miesto ir apskrities demokratų vadai tam sumanymui jau buvo pritare ir kandidatu buvo paskirtas jaunas, pilnas energijos lietuvis, Dr. A. J. Valibus, SLA. 1 kp. daktaras kvotėjas. Bet Nacionalinė Demokratų Partija paskyrė ton vieton amerikona. Šito negalima skaityti pralaimėjimu, mes čia buvo pakišta koja iš tarpo pačių lietuvių pavyduolių.

Dabartinės valdininkų nominacijose Dr. A. J. Valibus laimėjo nominacijos į mokyklų direktoriaus vietą, nors ir buvo gerai prisirengę ir gudrus politikieriai ištatyti prieš mūsų tautietį. Dabar lietuviams belieka tik visomis išgalėmis remti Dr. Valibų lapkričio mėnesio rinkimuose, kad bent vienas lietuvis įeity į tokią svarbią vietą, kaip mokyklų tarybos direktoriai. Dabar Dr. Valibus yra Edwardsville miestelio sveikatos direktorium ir suteikia patarnavimą tukstančiams lietuvių vaikų.

Meldžiū visų lietuvių sekama rinkimais lapkričio mėnesio balsuoti už SLA. veikėją, Dr. Valibų ir pasidaruoti, kad jis būtų išrinktas mokyklų direktorium. Jis toje vietoje budamas tinkamai užtars lietuvių reikalus.

Jonas J. Nienius.

SWEET VALLEY, PA.
Serga J. J. Nienius.

Serga SLA. veikėjas, Jonas J. Nienius — išsivystė rankoje kraujo infliamacija. Sergantį gydė SLA. 219 ir 1-mos kuopų daktaras kvotėjas, Dr. A. J. Valibus. Padaryta operacija rugsėjo 24 dieną ir rodos skaudama ranka eina geryn.

Linkiu p. Nieniu kuoveikiau sial pasveikti. Rep.

E. ST. LOUIS, ILL.
A. a. Jon'as Levanas.

Rugsėjo 10 d. čia pasimirė Jonas Levanas, palikdamas dideliam nuliudime savo žmoną, Oną ir 5 dukteris: Antaniną, Emilę, Bronę, Teklę ir Oną ir syn Stasį, taipgi brolį Antaną, gyvenantį Livingston, Ill., seserį gyvenančią Lietuvoje ir žentą Tamą Eving. Buvo laisvų pažiūrų žmogus, bet kadan-gi jo žmona yra tikinti, tai velionis palaidotas su bažnytinėmis apeigomis Mt. Carmel kapinėse.

Velionis kilęs Lietuvoje iš Kaunijos, Kavanių parapijoj, Maniūnų kaime. Į Ameriką atvyko dar jaunu budamas ir visą laiką dirbo anglų kasyklose. Piktioji mirtis netikėtai užpuolė ir išpėlė velionį. Joną iš gyvenimo, atskyrė nuo jo šeimos, draugų ir pažįstamų. Lai jam buna lengva šios šalies šaltoji žemėlė. Visi pasiilekam su dideliu gailesčiu ir nuliudimu.

Ona Levanienė.

GYVENIMO RUOZAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

DIDVYRIA I

I.

Didvyriais mes vadiname tuos žmones, kurie atlieka kokius nors žymius darbus savo tautai ar abelai žmonijos labui. Žmonės tokiems užsitarnavusiems didvyriams stato paminklus iš akmens, bronzos ar kitos kokios nenykstančios medžiagos. Jų vardai įrašomi į istorijos lapus ir palieka amžiam arkvyuose.

Didvyrių vardas teikiamas tiems, kurie drąsiai stoja kovon, nesibijodami mirties, bet jų gyvybės rizikavimas turi būti ribamas su tam tikrais prakliais darbais.

Ar galima pavadyti didvyriais tuos, kurie apimti godumo, trokštanti garbės, eina į karą, užpuola ramiai gyvenančius žmones, žudo, naikina, plėšia viską, kas tik papuola, sumintus žmones įkalina, be pasigailėjimo kankina, badu marina? Šios rūšies vadinami „didvyriai“ dažniausiai provokacijomis iššaukia karą, idant galėtų versti bėdą ant neva savo priešų puolusio jo, tai jis tik gindamas savo šalį, savo žmones visus žiaurumus pavartoja.

Jei eisime bent truputį giliau į praeities istoriją, tai pamatysime vieną ir tą patį atvejų atvejais pasikartojantį faktą, kad atsiradus besiočiui grobikui ant svetimo turto ir trokštančio garbės tapti didvyriu, visuomet surandama priežastis, delko yra reikalinga iškelti karas. Imkime Petrą Didįjį arba Aleksandrą Cezarį, Napoleoną, Lenina, Trockį, Stalina, Mussolini, Hitlerį ar bent kitą kokį drąsuolį — visuomet rasime tam tikras priežastis jų atsiradimo ir iškilimo į viršų. Bet šios rūšies didvyriai neiškilo augstyn, jei neužlipo kam nors ant sprando, jei kas nors nenukentėjo.

Neseniai teismas nagrinėjo nepaprastą bylą. Tulas Jokubas įsivedęs į savo žardį du savo buldogus šunes sugundė piau-tis. Kas tai iš praeivių pamatė, kad šunes vedžiojais vienas kitą už gerklių o jų savininkas neskiria. Tas praeivis pašaukė policiją. Pastaroji atėjus šunes atskyrė, o savininką suareštavo ir patraukė tieson už tokį nedorą pasielgimą.

Tardomas, Jokubas iškart priešinosi, įrodinėdamas save nekaltu.

„Mano šunes, mano žardis ir todėl prašau į mano privačius gyvenimo reikalus nesikišti, nes ir konstitucija man laidoja ypotos ir turto neliečiamybę“, — sakė jis.

Bet teisėjas paaiškino, kad su gyvybėmis žiauriai elgtis neprivaloma ir kad esą toks įstatymas, kuris ir gyvulius bei žvėrelius apsaugoja nuo žiaurumo. O kuomet jie patys apsaugoti negali nuo sužvėrėjusio žmogaus žiaurais besielgimo, tai teisėjas Jokubui priteisė 10 dolerių baudos arba tris dienas kalėjimo.

Jokubas tuo neužsipelnę didvyrio vardo taip, kaip Aleksandras, Petras Didysis ar Napoleonas, kurie supiudę šimtus tukstančių ir milijonus kareivių praliejo upelius kraujo, apubagino visą pasaulį, išplėšė iš motinų glėbio paskutinius sunus ir atidavė kanuolėms praryti, o jas pačias badu išmarinę, įrašė į istorijos lapus savo vardus kaip didvyriai.

Ar teko tau, brangus skaitytojai, eiti pro tokio didvyrio stovylą iš bronzos nulieta ir pastatą aikštėje ten, kur daugiausia žmonių kasdien praeina? Jei teko, neabejoju, kad apsisistojai ir perskaitei jo garsų vardą granite iškaltą arba bronzoje išlietą. Ir kokia tau mintis galvon atėjo? Išlikro, ką pamane apie šios rūšies didvyrių?

Mes turime ir kitos rūšies drąsuolių, kurie nesiskaito su savo gyvybe, tik jei jie žūsta savo tikslo neatsiekę — mes jiems didvyrių vardo neteikiame, nei paminklų nestatome.

Tai yra tie drąsuoliai, kurie panašiu būdu, kaip ir pirmieji eina užpulti nakčia ramiai miegantį žmogų, tikslu apiplėšti jo turtą, ar apsiginklavus užpulti banką, ar net paprasčiausią krautuvę, ar smulkę vidury dienos, kuomet tukstančiai žmonių gatvėse ir policija ant kiekvienos kertės arba užpuola netik kudukius ar senelius, bet pačiam geriausiam amžiuje vyrrus ir moteris, užrišę akis, užkamšę burnas nuveža į nežinomas vietas įstamia į tamsius priplekusius sklepus, prirakina prie sienos ir laiko kol jų giminės išpirks už nepaprastai augstas kainas jų gyvybę, o negaudami turtų — grąšina atimti gyvybę nieko nekaltai pagautai aukai, kaip kad padarė su lakuno Lindbergio pirmuoju vaiku.

Šitos rūšies „didvyriai“ skaitomi žmonijos priešais-žmogžudžiais, įstatymų laužytojais. Šios rūšies didvyriams nekeliama ovaicijos, nerengiami priėmimai miestu rotušėse nei valstybės baltajame name pas prezidentą. Sugavus tokį „divyrį“, nuteisė, įkijo į kalėjimą visam amžiui ar užnėrė kilpą ant kaklo arba pasodino elektros kėdėje ir išspirgino kaip kanibalai pasigavę žmogų. Ir tokio „didvyrio“ galas.

(Užbaiga bus)

SIEMET LIETUVOJE DERLIUS GANA GERAS

Kaunas. — Lietuvoje šiemet pavasaris buvo šaltas, su dažnu liumi. Sėjai sąlygos nebuvo palankios. Bet birželio, o ypač liepos mėnesį augimui ir brendimui oras buvo labai geras. Laukai turėjo pakankamai drėgmės ir šilumos. Todel visi pasėliai sparčiai pataisė. Rugsėjų ir kviečių derlius visai geras; bent žymiai geresnis, kaip pernai. Tikslai rugpjūčio mėn. 15-25 dd. dažnai lietus Suvalkijoj sutrukdė jau nupiautus kviečių iš laukų suėmimą ir gal kiek juos apgadino. Rugpjūčio 22-24 dd. visoj Lietuvoj buvo nepaprastai dideli lietus, ypač pietinėje daly.

Kadangi ir beveik visoj Europoj šiemet derlius visai neblogas, tai Lietuvoj javų kainos smarkiai krinta. Šiuo metu už rugių centnerį (50 kilogramų) mokama po 8-9 litus; už kviečius — po 12-14 litų.

VIETINĖS ŽINIOS

ISKILMINGAS VILNIAUS GEDULO DIENOS MINĖJIMAS.

Pakeista Parengimui Vieta.

Spalio 9-tos Dienos, arba Vilniaus Gedulo Dienos paminėjimas įvyks sekamą sekmadienį, Apiešimo Pan. Šv. parapijos salėje, kampas N. 5-th ir Havemeyer Ave., Brooklyn. Prasidės 4-tą valandą popietį. Publiką prašoma nesivėluoti.

Prašomi „Tėvynės“ skaitytojai įsitęmėti, kad šis kiekvienam lietuviui svarbus parengimas įvyks kitoje salėje, negu pirmiau buvo skelbta. Pavykus visų užmanusių Vilniaus Gedulo Dienos paminėjimą rengti draugijų atstovams susitarti bendrai rengt šį visiems lietuviams lygiai svarbų paminėjimą, kad visų Brooklyn lietuvių vardu būtų galima tarti galingas žodis Vilniaus vadavimui reikalu, numatyta, kad seniaus paimita salė tokiu atveju būtų nugalimai permaža. Todėl nutarta paminėjimą rengti augščiau minėtos lietuvių parapijos salėje, kuri yra arti du kartu didesnė už seniaus skelbtą salę šiam paminėjimui. Todėl prašomi visi įsitęmėti šias permainas.

Vilniaus Gedulo Dienos minėjimo programos bus platus, įvairus, turiningas ir įdomus. Taip kad šis parengimas bus iškilmingas ir tikslui pritaikytas. Parinkti penki kalbėtojai pasakys trumpas kalbas įvairiose temose Vilniaus vadavimo reikalu. Muzikale programo dalį išpildyti apsiėmė vietiniai chorai.

Nuoširdžiai kviečiami visi vietos ir apylinkės lietuvių atsilankyti į šį reikšmingą ir kiekvienam lietuviui svarbų rengimą. Jokios įžangos nebus imama, todėl be jokio išlaidų kiekvienas lietuvis gali atlikti savo pareigą sulig Vilniaus vadavimo. Rengėjai.

CENTRE LANKESI SLA. PREZIDENTAS

Susirinkusių visos eilės skubių ir gana svarbių reikalų aptarimui buvo atvykęs į SLA. Centro Raštinę SLA. Prezidentas, p. S. Gegužis. Kai kurių reikalų aptarime dalyvavo ir SLA. Vice Prezidentas, p. A. Mikalauskas ir Kontrolės Komisijos narys, p. Ks. Strumskis. Tarpe kitų reikalų aptarta ir tokie pirmieji svarbūs reikalai, kaip „Vienybės“ paskolos galutinio sutvarkymo pirminio sudaryto sutartinio pildymo, „Tėvynės“ spaustuvių įrengimas, Pildomosios Tarybos nominacijų laiko nustatymas ir kiti tolygūs organizacijos reikalai.

Patirta, kad krivule bus pasiūlyta Pildomajai Tarybai užgirti, kad nominacijas vykinti priprastu laiku kaip visuomet būdavo: lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Todėl netenka abejoti, kad nominacijų kandidatų į Pildomosios Tarybos urėdus įvyks sekama lapkričio ir gruodžio mėnesiais.

LAKUNAS P. NAKROŠIS DAI. NEISVAŽIUOJA

Lietuvos aviacijos leitenantas, Povilas Nakrošis, pasilieka Amerikoje dar tūlam laikui. Per tą laiką jis nori susipažinti su Amerikos lietuvių veikėjais ir naujojo Transatlantinio Skridimo Komitetais. Jis nori gauti pilną vaizdą kaip čia Amerikoje organizuojami transatlantiniai skridimai, del to prašo visų veikėjų suteikti jam ptesnį žinių. Jo laikinas adresas: 142 Forest St., Kearny,

N. J. Leitenantas Nakrošis Lietuvą išvyks spalio 21 d. Reporteris.

IŠ STOTIES WWRL VILNIAUS GEDULO PROGRAMA.

Penktadienį, spalio 6 d. nuo 10 iki 10:30 val. vakare iš stoties WWRL (1500 kyclokykles) Jono Valaičio vedama programa bus itin įdomi. Tai bus Vilniaus gedulo programa. Kalbės Lietuvos vicekonsulas adv. Petras Daužvardis ir programos vargoninkas galingais dudiniais vargonais pagros Vilniaus gedulą pritaikytą giesmių ir dainų: Lietuvos Himną, Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenu-rimsim, Vanagaičio Maldą, Lie-tuviais esame mes gimę ir Vy-tauto Garbei.

Programą ves Jonas Valaitis. Žinias papasakos radio nau-jienų reporteris V. Mučinskas. Kitą savaitę toj pačioj pro-gramoj, t. y. iš WWRL penk-tadienį, spalio 13 d., 10 val. vakare dainuos plačiai ame-rikonų scenoj žinoma, Naujosios Anglijos lietuvių, p-lė A. Stoškiūtė, dainuojanti National Broadcasting radio tinklui vi-sai Amerikai. Akompanuos po-nia Daužvardienė.

Pereitos savaitės Valaičio programoj WWRL dainavo ko-miškas dainas K. B. Kraučiu-nas akompanuojant panelei Kraučioniūtei ir smuika bei pianu muzikalę dalį atliko p-lės Vizitės.

LIETUVOS DAINOS KONCERTAS

Laikraščiuose jau buvo šiek-tiek aprašyta įvykusius Lietuvos Daina ansamblio koncertas, ku-rio pasisekimas galima skaityti vidutiniui sekmingas. Gausus publikos atsilankymas dar nere-iškia pasisekimo, t. y. vaisiai ansamblių ilgo ir sunkaus dar-bavimosi, kaip apgarsinimų rinkimu, taip ir bilietų platini-mu, taipgi buvo pirmas rudeninis parengimas.

Pamatiniu koncerto pasiseki-mu yra programos ir jo išpil-dymas. Smulkmeniškai visų iš-pildytas dainas aprašyti užim-tų per daug vietos, tat steng-siuos kiek galima trumpais ru-žais visa paminėti. Koncertas pradėtas gan punktučiai. Pats pirmutinės dainos sudainavi-mas išėjo neįtikėtinai. „Kanklės Mano Rankose“ — Viduno, „Vžiavau Dieną“ — Šimkaus, „Aras“ — Petrausko, „Lėk Sa-kalėli“ — Sasnausko, šios gru-pės dainų geriausiai sudainuo-ta „Aras“. „Lėk Sakalėli“ dai-na yra ansamblių persunkti ir permaža narių — balsų turi šiai dainai dainuoti.

Solistai Mažeika—tenoras ir Pankevičiūtė — kontraltas. Ma-žeika solistu negali būti, nes Dievuls jam tos laimės nesky-rė, jis gali tik grupėje arba chore dainuoti. P-lė Pankeviči-ūtė turi gražią medžiagą ir re-gistras platus ir turiningas, tik-turi dar daug lavintis ir tą tu-rėtų daryti.

Vyrų ansamblis. „Oi tu sa-kal, sakale“ — Brazio, „Kar-eivių Daina“ — Šimkaus. Jie patys žino, kaip sudainavo, tad nieko nesakysim.

Solo. Ramoškaitė — sopra-nas: „Mano gimtinė“ — Kačanausko, „The cuckoo“ — Liza Lehmann. Pirmutinė daina vi-sa galva persunki ir jokio su-pratimo šios dainos interpreta-cijai dainininkė neturi. Balsas jos yra dar čirškiantis, taip, kad ilgokai turės padirbėti kol savo balso lygumą nustatys. Dainas dainuoja kapojančiai, tai yra neatleista.

Ansamblis — „Girioj“ iš op. „Preciosa“ — Weber, „Kar-velėli“ — Sasnausko, „Kunku-liukai“ — Vanagaičio, „Ave Maria“ — Arcadelt, „Vėjužė-lis“ — Vanagaičio. Iš šios gru-pės geriausiai atlikta „Girioj“ — daina įvairi ir ji graži, tu-riningai išpildyta.

Po pertraukos pirmiausia an-samblis sudainavo: „Vienas Žo-dis Ne Šneka“ — Šimkaus, „Ty kiai Nemunėlis Teka“ — pro-gra-me pažymėta Bendoriaus, bet melodija panaši į Petrausko, „Paukštuzėli, Skrajūnėli“ — Šimkaus, „Aš Mergytė“ — Va-nagaičio. Čia lietuviškų dainų grupė, tad lietuviams ši grupė geriausiai patiko, todėl ir ap-lodismentų netruko. Tarpe dai-nų ėjo kvartetas, kurį sudarė p-lės Liutkaitė ir Pankevičiūtė, Hoffmanas — tenoras ir M. Antanavičia — basso. Daina „When Evening Comes“ — Rev. Felix O'Neil. Balsai visų lygūs ir harmoningai sudainuo-ta. Butų būvę gerai, jei dar viena-kitą būtų sudainavę. Šis kvartetas turėtų dainuoti.

Solistai — Hoffmanas — te-noras ir Al. Liutkaitė — so-pranas. Dainos dainuota sveti-mos, tik į lietuvių kalbą išvers-tos. Nepaisant ant kiek daina būtų graži ir originaliai dainuo-jant buna skambi — vertime negalima ją tokia padaryti ir gaila, kad Hoffmanas, turė-damas gražų lyrišką tenorą, ne-sudainavo mums taip artimų ir mylimų lietuvių dainelių, nors to tikėjimės, o ne vertimų.

P-lės Liutkaitės balsas yra lygus ir turi augstų gaidų. Kaip pradinei daininkei tokias dainas dainuoti, kaip „Nuliudi-mo Valanda“ — Žilevičiaus, „A Heart That's Free“ — Roly'n ir „Ne Margi Sakalėli“ — Tallat Kelpšos, yra per didelė drąsa. Šias dainas dainuoti reikia ge-rai išlavintų balsų ir pradi-niams toli gražu persunkios, kuomet tiek gražių ir lengvų liaudies dainų yra.

Vyrų ansamblis: „Ilgų, Il-gų“ — Šimkaus, „Vaikščiojau“ — Žilevičiaus ir „Pupos“ — Žilevičiaus. Šis jų antras pasirodymas užpildė trukumus pir-mame pasirodyme. Buvo jau gy-vumo ir drąsumo. „Pupos“ pu-blikai reikalaujant atkarota.

Trio: Ramoškaitė, Liutkaitė ir Pankevičiūtė padainavo „Temsta dienele“, — Maniūškos ir „Pamylėju Vakar“ — Šimkaus. Išėjo daugiau duetas, o ne trio. Antras sopranas ne-buvo girdimas.

Paskutinis pasirodymas an-samblio: „Vasaros Naktys“ — Kačanausko, „Man Liudna“ — Naujailio, „Onytė“ (Aloha Oe) — Lellikuolani, „Pavasaris“ — Pauliukačio ir „Meno Daina“ — Tallat-Kelpšos. Paskutini daina, tai viso programo paži-ua. Dainuota galingai ir muzi-kaliai, tikrai meniškai sudainuo-ta.

Ansamblio vedėja p-lė Vio-leta Tamkiūtė. Ji akompanavo visiems solistams. Visi solistai yra nariais ansamblio. P-lė V. Tamkiūtė užsitarnauja kreditą už tokį pasišventimą dailės sri-ty. Dar jauna savo dirigavime, bet su laiku susilauksime dai-tuosios lyties dirigentę. Ši gru-pė gyvuoja tik metai laiko, tad negalime tikėtis perfekcijos. Su laiku įgaus drąsos ir pasi-ekėjimo savimi scenos reikavimams.

Visas scenoje užsilaukymas buvo gražus ir kiekvienas išėjimas buvo artistiškas. Merginos tautiškosios ruošos, o vyrai — su smokingais. Visi nariai jau-ni ir gerai atrodanti, tad iš jų susilauksime gerų scenos paži-ų.

Programas atspausdintas su skoniu. Pabaigoje programo ant viršelio atspausdinta Miko Petrausko rašinėlis apie muzi-ką, kuriame tarpe kita pasaky-

ta: „Nors muzika ar daina yra nesugaudoma medžiaga, kuri ore suskamba ir vėl tie balsai išnyksta, bet mūsų protė ir širdys ji palieka savo žymes ir gerais jausmais galime ilgai gėrėtis ir jų ilgai nepamiršti“. Pirmi ledai pralaužti, tad dainuokite ir savo jaunus įėgas dėkite ant to nemirtinos dai-nos aukuro. Daina ir jos galia yra sielos prakilnumas ir tau-tos gyvumas, kuris yra nemir-tinas ir amžinas.

Gaila, kad šokiams pasamy-ta svietimas orkestras, kuris ne-moka lietuviškų šokių groti. Tą nusikundimą teko išgirsti iš daugelio dalyvių. O be to, da-roma mūsų muzikantams skria-da, kuomet mes jų turime už-tektnai.

Viso vakaro atmosfera buvo jauki ir draugiška. Publika skaitlinga ir rinktinė, taip kad ansamblių visas trusas ir rūpestingumas pilnai visapusiai apsimokėjo. Zosė Vitaitienė.

LIET. ATSTATYMO B-VES ŠERININKAMS

Iš laikraščiuose tilpusių atsi-šaukimų ir privačiai pasiūstų atsišaukimų šerinininkams yra jau žinoma, kad šių metų kovo mėnesio seimas neįvyko delei trukumo suvirš 6,000 balsų su-darymui kvorumo. Kad surink-ti šį balsų skaitliu, seimas, nors buvo tik proformoj, paskyrė ko-misiją, o direktoriai jai pave-dė surinkimą trukstančių bal-sų laike trijų mėnesių nuo sei-mo, iki birželio 1 d., š. m.

Tuo tikslu komisija su savo parašais atspausdino atsišauki-mą ir sekretorius išsiuntinėjo visiems tiems, kurie buvo pri-davę savo adresus ir tiems, ku-rie dar nebuvo seimam prisien-tę savo įgaliojimų. Per tuos 3 mėnesius suplaukė 3,000 suvir-šum balsų, bet sudarymui kvor-umo dar ir dabar trūksta arti 3,000 balsų.

Nesurinkus reikalingam bal-sų skaitliui iki paskartam lai-kui, direktoriai savo artimaui-siam posėdy svarstė, kokius žingsnius dabar imti: ar eiti per teismą ir imtis ant savęs atsakomybę didelių išlaidų, su-rištų su teismo procedūra, ar dar bandyti kitus lengvesnius budus. Pasirinkta antroji pro-pozicija: dar kartą atsikreipti per spaudą ir išnaudoti visi ki-ti būdai surinkimui tų taip jau nedaug trukstančių balsų skait-liaus.

Dėlto mes, direktoriai, pra-šome jįs visų šerinininkų, kurie esate prisijuntę savo įgalioji-mus, pasirupinkite, kad jusų draugai ir pažįstami taip pat teiktųsi prisijusti nuo savęs į-galiojimus. Visi tie, kurie iki šiol neprisijuntė savo dabar-tinių adresų, teiktis atvirute prisijusti adresą ir pareiklau-kite įgaliojimo blankų. Bus jums suteiktos pilnos informa-cijos ir pasiūstos reikalingos blankos.

MOKYKLŲ VADOVELIAI

LIETUVOS LAIDA — GAUNAMI DABAR!

A. B. C. Pradžiamokslis (J. Damijonaičio)	35c.
Vaikų Darželis (Dalis I)	60c.
Liet. Kalbos Gramatika (J. Damijonaičio)	75c.
Liet. Kalbos Gramatika (Rygiškio Jono)	75c.
Sakalėlis (spalvuotas) (Dalis I. Esmaitis)	50c.
Sakalėlis (Dalis II. Pradžios mokyklai)	50c.
Sakalėlis (Dalis III.)	\$1.00
Sakalėlis (Dalis IV.)	\$1.50
Krašto Mokslo Vadovėlis (Istorijos Pradž.)	50c.
Aritmetikos Uždavinynas (Pr. Mašiotas)	75c.
Liet. Literatūros Vadovėlis	\$1.00
Būhalterijos Kursas	80c.
Plokštumo Trigonometrija	\$1.00
Visuotinė Istorija	\$1.50
Drambliukštis (paveikslų knyga vaikams)	\$2.00
Naujoji Istorija	\$1.50
Liet. Geografija (Klimo)	\$1.25
Geometrijos Uždavinynas	\$1.00
Virėja (Vadovėlis valgių gamybai)	\$2.00

Mokyklėms duodama nuolaida.

Su užsakymais kreipkitės:

V I E N Y B Ė

193 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

PATERSON, N. J.

Parengimas Streikierių Naudai

Lietuvių Streikierių Komite-tas rengia balių pašelpų fondo naudai šeštadienį, spalio 7 d., salėje adresu 62 Lafayette St., Paterson, N. J. Pradžia 7 val. vakare. Visi vietos ir apylinkės lietuvių esate kviečiami atsi-lankyti į šį balių ir tuomi pa-remti mūsų sunkią kovą už duo-nos kash. Šitas streikierių pa-šelpo fondas užlaiko virtuvę, iš kurios maitina neturtingus streikierius. Šitokiai streikuo-jančių darbininkų pagelbai rei-kalinga nemaža pinigų ir todėl kiekvieno lietuvių atsilankymas į augščiau minėtą balių bus la-bai branginamas ir mes nie-kuomet tokios paramos neu-miršime.

Širdingai kviečiame visus at-silankyti į balių ir tuomi pa-gelbėti streikieriams savo ko-vą laimėti.

J. Treinis,
Komiteto narys.

\$50.00 DOVANA!

\$50.00 dovana tam, kas suteiks mums šį antrąjį Jono Snapkausko. 1911 m. gyveno Brooklyn, N. Y. But malonu, kad šią dovana laimė-tų kas iš Susivienijimo narių. Susivienijimo narės: Josephine ir Helen Snapkauskaitės.

Gyvenimo Antrašas:
14 Hillman Road, Rosindale, Mass.

Tel. Newtown 9-4464

ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisnuotas Graborius ir
Balsamuotojas.
Apmokoma visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72nd Street.
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiau-sią rinkos kainą. Nepar-duokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios Knygos:

Amerika — Informacijos apie

Ameriką ir tt.	\$1.00
Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c.
Kaip Gyvena: Latvija, Suomiai, Anglai	20c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kellonė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos	35c.
Karės Metu — pusl. 102	15c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 43	10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	20c.
Susiprato — pusl. 64	20c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo	2.00
apdarais	2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už	pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Alenutė — Perstatymas Dviejuose	25
Aktuose Trijuose Paveikluose	40
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis	50
aritmikos pradžiai), 103 pusl.	50
Geografija arba žemės Aprašymas	3.00
467 pusl.	3.00
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama	40
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje —	1.00
pusl. 258	1.00
Valgių Gaminimas ir Namų Prižiūrėjimas	1.00
173 pusl.	1.00
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells),	2.25
292 pusl.	2.25
Vaikų Daržymečiui — pirmamjam	1.00
Pradžios Mokyklos Skyriui	1.00
(Beletristika ir gamta), pusl. 400	1.00
Vaikų Daržymečiui — Antroji Dalis	1.00
(Gimtinės mokslo), pusl. 314	1.00
Vaikų Daržymečiui — Trečiamjam	1.00
Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto	1.00
mokslo ir kiek geografijos), pusl. 280	1.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl.	2.25
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe	4.00
paveikslų)	4.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.:

Birutės Arija	30
Eglė (Žalčių Kara" vė)	10.00
Kanklės 1920 Metų	2.00
Pasaka (Dramatiška Daina)	30
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas	75

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th St.,

New York, N. Y.